

ALEXANDER QVARTVS.

131

pietate condolens, misericordia ignoscens & multipli-
cet elemosynarum irriguo in subventionem affluens egeno-
rum. Et ut gestorum suorum multitudinem succincta
relatione texamus, sic Jesum firmam credulitate cognovit,
& agnitus sincerò corde dilexit, ac dilectum totis votis
ambivit, quod mundo, & eis quæ in mundo sunt, peni-
tus vilipendit, ad cœlestia cunctis studiis inhiavit. Sata-
gens se suo nomini actibus cooptare, ut sicut vocabatur
Eadmundus, sic ei vel criminum labe mundum, vel è
mundo abducum, seu extra mundi amplexus positum
operum testificatione probaret. Vnde tanquam spiritua-
lis homo Eadmundus à carnis cōtagiis in extremitate agèt,
& corpus Christi sibi delatum reverenter adorans, hæc
verba omni attentione notanda, mira protulisse compū-
ctione aperte monstratur. Tu es in quem credidi, quem
prædicavi, quem docui. Et tu testis es mihi, quod nihil
aliud, nisi te Domine, in terra quæsivi. Sicut tu scis quod
nihil volo, nisi quod tu vis, hat voluntas tua.

§. 4. Verum cùm vivens Dei Ecclesiam præclaris illu-
minasset meritis, mortuus sae claritatis radios non sub-
traxit, sed quoniam functus hac vita, verius viveret quām
vixisset, eam postmodum illustravit fulgore luminis ple-
nioris. Non enim voluit Dominus sanctitatē mudo sup-
primi tanti viri, quin sicut pluralitate innotuerat me-
ritorū, sic miraculorū diversitate pateret, ut qui tota ip-
sum devotione coluerat, jam secum regnans, venerabi-
liter coleretur. Nam cæcis lumen restituit. Et quod es
gloriosus, de cuiusdam oculis innata cæxitatis tenebras
infusi visus perspicuitate fugavit. Alii eius lingua natu-
ra diutina taciturnitate ligaverat, libera ram loquendi
tribuit, solvitque silentio facultatem. Leprosam, quan-
dam squamis leprox mox decadentibus subita, & mirabi-
li abstersione mundavit, tremula paraclitī membra firma-
vit consolidatione nervorum, contractis, attuum ex-
tensione subvenit, tumentem hydrocephalum, corporis exte-
nuatione curavit, & quandam senilis ætatis veteri gibbo-
mis inflexam, restituit, recta sursum ejus facie, sanitati.
His & aliis quæplurimis coruscavit miraculis manife-
stis, quorum seriem non duximus prætentibus inferen-
dam. Convalescit ex ipsis fides Catholica, Judæorum
pertinacia erubescit, confunditur Hæreticorum fallacia,
obscupescit ignorantia Paganorum.

§. 5. Cantet itaque Cantuariorum Ecclesia laudis divinas
canticum, quod inter alias modernis temporibus vene-
rabilibus est decorata. Pattonis, unius quidem rubricata
martyrio, & cōfessione alterius candidata. Exultet pleno
gaudio fertilis Cantuaria, quod ab Ecclesia sue area,
tan parum grammam transmittit ad horrea summi Regis,
Lætitur. & Pontiniacense Monasterium, quod & talium
& tantorum Patrum meruit honorari præsentia, dum
unus ibidem diu degens illud suæ vite moribus nobilitavit,
& alter illoc accedens, ipsum redditæ celo anima,
suis corporis thesauro ditavit, ut quasi adimpleretur
quod ipse gloriosus Martyr Thomas videlicet post longa
moram, quam exilio sui tempore in eodem continuavit
Monasterio, cùm ipsis Monachis de multa honorificetia,
charitativè sibi ab eis exhibita, respondete juxta voti sui
plenitudinem non valeret, dixisse alterius, quod esset
tibi alius successurus, qui condignam ipsis retributionem
sependet pro eadem. Porro quia quos Omnipotens
Deus perpetua corona gloria in celis magnificat summa
devotionis studio ab hominibus in terris convenit
venerari (ut quod solemnius fideles Sanctorum colunt
memoriæ, eo dignius eorum patrocinium promerentur.)

§. 6. Nos de sanctitate vitae, ac veritate miraculorum
ejusdem Sancti Eadmundi, curiosa inquisitionis soleni-
tate, ac districti examinis discussione præmissis, plenaria
certitudinem obtinentes, ipsum de communī Fratrum
noltrorum, & prælatorum omnium tunc apud Aposto-
licam Sedem existentium consilio, & assensu, in dominica
de Adventu qua cantatur, Gaudete in Domino semper.
Sanctorum Catalogo adscribendum, vel iam adscriptum
duximus nuntiandum.

§. 7. Ideoque universitatem vestram monentius, & ex-
hortantur attente per Apostolica scripta mandantes qua-
tenus xvij. Kal. Decembris (cùm tunc felix ipsius anima
de carnis liberata carcere, ad astra conseruans, aulā ce-
li inbet.

lestem adiicit, paradisi deliciis fruitura) festum ejus-
dem devotè, ac solemniter celebretis, faciatisque vos
Frates Archiepiscopi, & Episcopi per vestras Civitates,
& Dioceses à Christi fidelibus venerazione congrua
celebrari, ut pro ejus interventu, & hinc ab imminen-
tibus possitis periculis erui, & in futuro salutis præmium
consequi sempiternæ.

§. 8. Ceterum ut ad venerabile ejus sepulchrum fer-
ventius, & copiosius Chiliani populi confluat multi-
tudo, ac celebrius ejusdem Sancti agarur solemnitas, om-
nibus vero poenitentibus, & confessis, qui cum rever-
entia illuc in eodem Festo, annuatim accesserint ipsius
suffragia petunt, de omnipotentis Dei misericordia, &
Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate
confisi, unum annum, & xl. dies, accedentibus vero annis
singulis ad prædictum sepulchrum infra ejusdem Festi
octavas xl. dies de injuncta sibi poenitentia relaxamas.

Datum Lugduni 3. Idus Ianuarii Pontificatus nostri,
Anno 4.

ALEXANDER QVARTVS. PONT. CLXXXIII.
ANNO DOMINI MCLIV.

Alexander Quartus, ex Civitate Anagnæ, Raynal-
dus antea vocatus, Philippi ex Comitibus Signi-
filius, Episcopus Cardinalis Ostiensis, & Viterbiensis.
Creatus Neapoli, 8. Kalend. Januarii, anno Domini 1254.
Vixit annos sex, menses quinque, dies 5. Creavit Cardi-
nalem unum. Obiit Viterbiæ, anno 1261. 8. Kal. Junii;
& in Ecclesia Cathedrali S. Laurentii sepultus fuit. Va-
cavit Romana Sedes menses tres, dies tres.

Confirmatio Ordinis Fratrum & Militum Hos-
pitalis Leprosorum S. Lazari Hierosolymitani,
sub Regula S. Augustini.

Quod statum huius Militia plenè dictum infra in con-
stit. 28. Pli V. Sicuti

ALEXANDER PISCOPVS, Edita An. D.
Seruos Servorum Dei: Magistro, & Fratribus Hospitidis 1253.
Leprosorum Sancti Lazari Hierosolymitani Ordinis San-
cti Augustini.

U. M à nobis petitur, &c. Ea præpter dilicti in
Domino filii vestis iustis postulationibus
grato concurrentes asserit, Regulam B. Au-
gustini, quam vos assertis esse professos, sicut
cam hactenus servastis, vobis auctoritate Apostolicæ
confirmatus atque communimus, eadem auctoritate
nihilominus statuentes, ut regula ipsa à vobis & succe-
soribus

sortibus vestris, perpetuis futuris temporibus observetur.
Nulli, &c.
D.P. An. 1.
die 11. Apr. Datum Neapoli 11. Aprilis, anno primo.

II. Declaratio quorumdam articulorum contentorum in const. 9. Innoc. I V. contra Hæreticos, quæ est sup. Ad extirpanda.

Editio An.D. 1255. & 1257. ALEXANDER EPISCOPVS,
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Fratribus Ordinis
Predicatorum, Inquisitoribus Hæreticorum in Provin-
cia Lombardia. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Dubium sup. Cum secundum tenorem constitutionum Rel. record. §. idem quo-
que. §. Te-
natur fane. Innocentii Papæ prædecessoris nostri, quas in capi-
tularibus Civitatum & locorum Italæ annotari manda-
vit, contineatur quod quilibet Potestas seu Rector cu-
juslibet civitatis seu loci, infra tertium dicem post introi-
tum regiminis sui, duodecim viros probos & Catholi-
cos, & duos Notarios, & duos servitores, vel quotquot
fuerint necessarii, instituere teneantur, quos Diœcesanus
si præsens extiterit, & interesse voluerit, & duo Fratres
Prædicatores & duo Minores (ad hoc à suis Superiori-
bus si conventus ibi fuerint eorundem Ordinis deputati)
duxerint eligendos, per quos inquirantur Hæretici, &
etiam capiantur. Teneatur insuper idem Potestas, vel
Rector infra decem dies sui regiminis, syndicare præce-
denter proximè Potestatem, vel Rectorem, & etiam ejus
Afflatores per tres viros Catholicos & fidèles, electos ad
hoc per Diœcesanū, si fuerit præsens, & per Prædicato-
res & minores de omnibus quæ in const. præfatis &
legibus quæ contra Hæreticos & eorum complices editis
continentur. Et sicut ad audentiam ipsius nostri Præ-
decessoris pervenit, eoruñ constitutionum super his
plerumque impeditus effectus, pro eo scilicet quod in-
ternum illi, qui prædictos viros debent eligere, electioni
hujusmodi non posunt interesse, vel nolunt.

Declaratio
difformum du-
biorum. §. 1. Nos ad instar Prædecessoris ejusdem, super his
sicut convenit providere volentes, statuimus, ut li diœ-
cesanus, & Fratres Minores, prædictæ electioni prædicato-
rum virorum noluerint, vel non potuerint interesse per
aliquem vestrum, seu illos quibus id duxerint commi-
tendum in locis, in quibus Inquisitionis officium exer-
cetis, eligere personas, seu viros hujusmodi liberè valea-
tis, vobis & vestrum singulis auctoritate præsentium in-
dulgemus. Non obstante juramento, quod prædicti Po-
testates & Rectores de observandis præfatis constitu-
tionibus exhibere tenentur, à quo ipsos, quantum ad hos
articulos sive casus, duximus absolvendos. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitu-
tionis, &c. Si quis autem hoc attentare præsumperit in-
dignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri &
Pauli Apostolorum ejus, &c.

D.P. A. 1.
die 30. Apr. Dat. Neapoli, 2. Kalend. Maii, Pontificatus nostri anno
primo.

Sequuntur aliae declarationes d. Bulla Innoc. IV.

Editio An.D. 1257. ALEXANDER EPISCOPVS,
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Fratribus Predicato-
ribus, Inquisitoribus hæreticæ prævatis, in Lombardia
& Marchia Iannuensi: Salutem, & Apostolicam benedi-
ctionem.

Exordium. Oelicis recordationis Innocentius Papa prædecessor
noster, dudum constitutiones quasdam edidit, secun-
dum quas rigor debet exerceri canonicus, in extirpâdis
ex agro fidelium zizaniis hæreticæ pravitaris; quarum
aliquæ videntur ambiguae, super quibus nostra respon-
sionis oraculum imploratis. Ne igitur ipsarum constitu-
tionum obscuritas, commissæ vobis sollicitudini per-
nicioſas, vineæ Domini pli persequendi capienda
vulpeculas, obstaculum objiciat tarditatis, quinque ipsa-
rum constitutionum capitula, quæ vobis dubia videban-

tur, auctoritate præsentium, de fratribus nostrorum consi-
lio, duximus declaranda.

§. 1. Primum sanè dubitationis vestræ capitulum con-
tinet, quod tam duodecim viri, quam notarii & servito-
res corundem, ad capiendum hæreticos deputati simul &
divisim plenariam præcipendi, sib[us] poena & banno, quæ
ad officium suum pertinent, habeant potestatem. Po-
testas verò talis loci, vel Rector, teneatur habere firma
& rata oīnia præcepta, quæ occasione officii sui fecerint
duo ex ipsis officialibus, sive plures, & poenas exigere
non servantibus.

§. 2. Hoc itaque quod de poena & banno dictum est, Declara-
de illis dumtaxat interpretamur intelligi, quæ conse-
quenter in eisdem constitutionibus sunt expressæ. Pos-
sunt autem prædicti Officiales, Communitat[i], Burgo, &
Ville præcipere sub poena & banno, usque ad dicentes
marchas argenti, & ultra ad arbitrii Potestatis loci ejus-
dem, quod Potestati, vel Diœcesano, aut ejus Vicario, seu
Inquisitoribus hæreticorum, præsentabunt infra præfi-
gendum eis terminum competentem, omnes hæreticos
& hæreticas, quos dicti officiales duxerint assignandos.
Et potestas loci à non servantibus, poenam hujusmodi
exigere teneatur.

§. 3. Secundum vero est, quod domus, in qua pro-
hibiti fuerint hæreticorum captores, sine spe readifi-
candi, funditus destruantur, & bona quæ ibi reperta fuerint,
fiant capientium, ac si hæretici fuissent ibidem in-
venienti.

§. 4. Quodque habet, quod domus in qua repertus
fuerit aliquis hæreticus seu hæretica, sine ulla readifi-
candi spe, funditus destruantur, nisi dominus domus ibi-
dem procuraverit reperiri, & si dominus domus illius
alias uinos habuerit contiguas illi domui, omnes ille
domus similiter destruantur, & bona quæ fuerint inven-
ta in domo illa, & in domibus illi adharentibus publi-
centur, & fiant auferentium, nisi auferentes fuerint in of-
ficio constituti.

§. 5. Hæc autem duo capitula uno declarationis Se-
dis Apostolica Radio lucidantes, volumus absolvere, ut
poena taxata per constitutiones easdem in prædictis ca-
tibus infligatur, nisi Diœcesanū, vel in eorum absentia,
Vicaris ipsorum, una cum Inquisitoribus Inquisitorum
vel solis ipsi Diœcesanis: (cum ipsorum Inquisitorum,
presentia de facili haberi non poterit) legitime consti-
tuiri præfatarum domorum dominos in his casibus peni-
tutis innocentis, & profligatis inculpabiles exitillē: ac etiam
eos non esse credentes, vel receptatores, aut defensores,
sive factores hæreticorum, seu de hæretica labe sulpe-
ctos. Bona verò quæ inventa fuerint in domibus supra-
dictis, debent in his casibus similiter publicari, nisi legi-
time constituerit per testes fide dignos, & omni exceptio-
ne maiores, ipsa bona esse aliarum personarum, quæ
dominorum domorum eatumdem.

§. 6. Quartum verò vestræ dubitationis capitulum Dub. sup.
enodamus, quod videlicet, si dominus domus, pro eo, dem §. De
quod in ipsa repertus fuerit hæreticus, vel hæretica, sine
spe readificationis funditus destruenda, habeat alias do-
mos illi domui demolienda contiguas, omnes illæ si-
militer destruantur.

§. 7. Illud de appendiciis domus illius debere intel-
ligi declaramus, ut scilicet domus illa cum aliis ejusdem,
domui ipsi contiguis, hoc est ipsa, & ipsius etiam appen-
dicia, cum eadem sive in domo, sive in appendiciis ejus, |
hæreticus vel hæretica repertus fuerit, destruantur hec
domus, quamvis diversis mansionibus distinguatur, una
nihilominus sit censenda.

§. 8. In quinto autem dubitationis capitulo legitur, Dub. sup.
quod teneatur potestas, seu Rector, infra decem dies sive fani.
regiminis syndicare præcedentem proximè potestatem
vel Rectorem, & ejus etiam Afflatores, per tres viros
Catholicos & fidèles, electos ad hoc per Diœcesanū, &
per fratres Prædicatores & Minores, de omnibus his, quæ
in statutis ipsis, sive constitutionibus & legibus contra
hæreticos, & eorum complices editis continentur.

§. 9. Hunc itaque dubitationis articulum declarantes Declara-
respondemus, quod una cum Diœcesano loci, fratres præ-
dictorum Ordinum à Priore & Guardiano suis, vel ab
corum

ecorum altero, si ibidem alterius duimtaxat eorundem
Ordinum conventus extiterit, assumendi, viros eligant
supradictos. Si vero neutrius Ordinis conventus ibi
forsitan habeatur, ad solum Diœcesanum eorundem vi-
rorum electio pertinebit.

Etiam inducere servitatem. Quæ sacris illius monitis
mox adhærens, & mundum cum terrenis omnibus peni-
tus abdicare, ac soli Domino in paupertate voluntaria
famulari desiderans ; hoc suum fervens desiderium,
quām cito potuit adimplivit.

§. 2. Quia tandem cuncta sua bona, ut una secum quicquid etiam habebat, Christi obsequio deputaret; in elemosinas, & pauperum subsidia distribuit & convertit.

5. Cumque de sæculi strepitu fugiens, ad quandam
campestrem declinasset Ecclesiam, & ab ipso B. Franciso
sacra ibi recepta tonsura, processisset ad aliâ, confanguineis
eius ipsam exinde reducere moliebibus, illa protinus
amplectens altare, pannosque apprehendens iplius, cri-
nium sui capit isincusa detecta, eisdem contanguineis
in hoc fortiter restituit & constanter, quia cum iam esset
Tonsa à s.
Francisco, &
ad Ecclesiam
S. Damiani
perducta
fuit, ubi quâ
plures socias
assumpossi.

Dat. Lateran. 2. Non. Martii, Pontific. nostri anno 3.

II. Canonizatio S. Claræ de Civitate Assisi, Ordinis
Monialium S. Francisci, ejusque adscriptio in
Catalogo Sanctorum Virginum, cum ipsius Fe-
stivitatis institutione pro die 12. mensis Au-
gusti.

De Regula Monialium, & Fratrum S. Francisci, ejusque aliis regulis, plenè noravi sup. in const. s. Honom. III. Solet, fol...

A.D. ALEXANDER EPISCOPIVS,
Servus Servorum Dei: Venerabilibus Fratribus universis
Archiepiscopis & Episcopis per Regnum Francia constitutus: Salutem & Apostolicam benedictionem.

Claræ de
lio pluri-
mæ tunc
hic mun-
us clau-
tate gloriae, ac in terra splendore miraculorum su-
blimium clare claret. Clare hujus arcta & alta religio,
hic coruscat, hujus fursu æterni præmii radiat magnitu-
do, hujus virtus signis magnificis, mortalibus illucescit.
Huic Clarae intitulatum fuit summæ privilegium pau-
peratis. Huic in excelso rependitur inæstimabilis copia
thesaurorum, huic à Catholicis plena devotione, & ho-
noris cumulus exhibetur, hanc Claram in alto divine

9.4. Tunc posuit etiam Horrulana nomine, ipsius intenta operibus, ipsius natæ se-
tulana vestigia, devotè suscepit, in qua demum hæc
optima hortulana, quæ in horto dominico protulit ta-
lēm plantam, conclusit fœliciter dies suos. Post aliquos
vero annos, ipsa B. Clara, Monasterii & Sororum regi-
men, nimia ejusdem S. Francisci devicta importunitate,
recepit.

thelaurorum, huic a Catholicis plena devotio, & honoris cumulus exhibetur, hanc Claram in alto divinæ lucis clarificat plenitudo. Hanc Christianis populis prodigiorum ejus insignia stupenda declarant. O Clara multumode titulis praedita claritatis. Ante conversionem tuam utique clara, in conversione clarior, in claustralí conversatione præclara, & post decursum vitæ præsentis spatiū, clarissima illuxisti. Ab hac inter annitatem cœlestes suave lilyum virginitatis offertur. Ab hac Clara claram & atatis exemplum speculum huic sæculo prædiit. Ab hac in terris manifesta subventionum remedia sentiuntur. O admiranda Claræ beata claritas, quæ quanto studiosius per singula queritur, tanto splendidior in singulis invenitur. Emicuit hæc inquam in hoc sæculo, in religione præfulgit, in domo illuxit ut radius, in claustro coruscavit ut fulgor, emicuit in vita, post mortem irradiat, claruit in terra, in cœlo relucet. O quanta hujus veheMENTIA luminis, & quām vehemens istius illuminatio claritatis. Manebat quidem hæc lux secretis inclusa claustralibus, & foras micantes radios emittebat. Colligebatur in arcto cœnobio, & in ampio sæculo spargebatur. Servabatur intra, & extra manebat. Latebat namque Clara, sed ejus vita patebat. Silebat Clara, sed sua fama clamabat. Celabatur in celis, & in Urbibus docebatur. Nec mirum, quia lucernam tam accensa, tam luceens, abscondi non poterat, quin splenderet, & claram in domo Domini daret lumen. Nec recondi poterat vas tot aromatum, quin fragraret & suavi odore dominicam respergeret mansioem. Immaculatum in angusto solitudinis reclusorio alabastrum suum corporis hæc durè conteret, tota omnino Ecclesiæ aula sanctitatis ejus odoribus replebat.

§.5. Hæc utique ruit ab aliis processis, & emulenis, longius distensa ramis, quæ in agro Ecclesiæ dulcem frumentum religiosum attulit, & ad cuius delectabilem umbram, sub illius amoenitate fructum hujusmodi libaturæ concurrerunt undique multæ alumnae fidei, & concurrunt. Hæc fuit nova mulier Vallis Spoletanæ, novum aquæ vitalis fontem ad refectionem animarum & commodum propinavit, qui jam per diversos rivulos in territorium Ecclesiæ derivatus, plætaria religionis infudit. Hæc fuit altum sanctitatis candelabrum, vehementer in habitaculo Domini rutilans, ad cuius ingentem splendorem plurimas properaverunt, & properant, suas in illius lumine lampades accendentes. Hæc profecto in agro fidei plantavit & coluit vineam paupertatis, de qua fructus salutis pingues & divites colliguntur. Hæc in prædio Ecclesiastica humilitatis hortum constituit, multiplici reru confertum inopia, in quo magna virtutum copia reperitur. Hæc in religionis districtu, arcæ arcta abstinentia fabricavit, in qua larga spiritualis almonia refectio ministratur. Hæc fuit pauperum primiceria, Duciæ humilium, magistra continentium, & pœnitentium Abbatissa. Hæc suum Monasterium, creditamque in illo sibi familiâ sollicitè ac prudenter in timore, ac servitio Domini, & plena ordinis observatia gubernavit, vigil in cura, in ministerio studiosa, in exhortatione attenta, diligens in admonitione, in correctione moderata, tèperata in præceptis, in compassione præstabilis, discreta in silentio, in sermone matura, & consulta in cunctis ad perfectum tegimen opportunis, volens magis famulari, quam dominari, & honorare potius, quam honore suffolli. Hujus vita erat aliis studiis & doctrina. In hoc libro vita, cæteræ vivendi regulæ didicérunt. In hoc vita speculo, reliqua vita semper in spaccio. Corpore nãque sistebar in terra, sed animo

¶. 1. Sicut cum pia dum adiut puerilla esset in iactu hunc Mundum fragilem & immundum, mundo calle aetate tenera transilire studeret, & pretiosum suu virginitatis thesaurum, illibato semper pudore custodiens claritatis & pietatis operibus vigilanter intenderet, in quod & ex ea grata & laudabilis ad vicinos & alios fama prodiret, Beatus Franciscus auditio hujus famæ praeconio, cœcepit confessum hortari eam, & ad Christi perf

Bullar. Mag. Tom. I.

卷之三

duru lignu, unaque tunica cum mactello de vili, despe & hispido panno contexta. His humilibus indumentis ad experimentum sui corporis utebatur, alpero cilicio de cordulis crinum equorum contexto, nonnunquam adhibito juxta carnem. Arcta quoque in cibo, & in potu disticta, tanta se in his frequabat abstinentia, quod logo tempore, tribus diebus in hebdomada, videlicet secunda, quarta, & sexta feria, nihil penitus pro sui corporis alimento gustavit, reliquis nihilominus diebus adeo se cibariuum parvitatem restringens, quod alia de ipsa quomodo sub tam forti distictione subsistere poterat mirabatur. Vigiliis, insuper & orationibus assidue dedita, in his præcipue diurna & nocturna tempora expendebat. Diutinis tandem perplexa languoribus, cum ad exercitium corporale non posset surgere per se ipsam, sororum suarum suffragio levabatur; & ad tergum ejus fulcimentis appositis, propriis manibus laborabat, ne in suis etiam esset infirmatibus otiosa. Vnde de panno lineo hujus sui studi & laboris, plura pro altaris sacrificio corporalia fieri fecit, & per plana & montana Assitii diversis Ecclesiis exhiberi. Amatrix vero præcipua, & colona sedula paupertatis, sic illa suo affix animo, sic eam in suis desideriis alligavit, quod semper in ipius dilectione firmior, & ardentior in amplexu, à disticta & deletabili ejus copula, pro nulla unquam necessitate discessit; nec aliquibus proflus potuit induci sualibus ad consentiendum, quod suum Monasterium proptias possessiones haberet, quam fel. record. Gregorius Pape prædecessor noster, de multa indigentia ipsius Monasterii piè cogitans, libenter illi voluerit pro Sororum ejus sustentatione possessio-nes sufficientes & congruas deputare.

Mirabilis que idem viri §. 6. Verum quia magnum & splendidum lumine*emissum.* supprimi non potest, quin suos radios præferat claritatibus, in ipius etiam vita multis & variis miraculis virtus sua sanctitatis effulgit. Nam cuidam de Sororibus ipsius Monasterii vocem quam longo tempore quasi omnino perdidera, restauravit. Alii officio lingue penitus destituta loquelam restituunt expeditam. Alteri aurem surdam aperuit ad auditum. Laborante in febre, tumentem hydro-*pis.*, plagatam fistula, & aliis oppressas lagoribus liberavit factio Crucis signaculo super eas. Quendam Fratrum de Ordine Minorum sanavit ab insanie passione. Cum autem quadam vice oleum in Monasterio totaliter defecisset, ipsa vocato fratre, qui erat eidem Monasterio pro colligendis elemosynis deputatus, accepit urecum, atque lavit, vacuumque juxta fores ipsius Monasterii posuit, ut illum idem frater pro oleo acquirendo deferret, quem cum vellet ipse apprehendere, inventum eum oleo, beneficio divina largitatis, impletum. Rursum cum uno die nonnisi unus panis medietas pro refectione Sororum in eodem Monasterio haberetur, ipsa medietatem eandem jussi in frusta dividi & sororibus dispensari, quam inter manus frangentis ille qui vivus est panis, & dat escam esurientibus, multiplicavit in tantum, quod quinquaginta sufficiens factæ fuerunt exinde portiones, & Sororibus discubentibus distributa. Per hæc & alia signa conspicua, suorum dum adhuc viveret innotuit præminentia meritorum. Nam & cum in extremis ageret, candidus Beatum Virginum coetus, micantibus coronis ornatus, in qua una ex ipsis eminentior & fulgidioret apparabat, visus est domum intrare, ubi eadem Christi famula decumbebat, & usque ad lectulum ejus procedere, ac circa eam quasi visitationis officium, ac confortationis solamen quodam humanitatis studio exhibere.

§. 7. Post obitum vero ejus, quidam qui morbo ca-*do posse obitum* alius miraculo preful-*factus.* duco rubeat, & propter crus contractum gradini non poterat, ad sepulchrum delatus ipsius fuit, ibi cruce ipso quasi fragoris sonum faciente, ab utraque infirmitate curatus. Curvi renibus, membris contracti, præcipites furæ, & dementi furore ferales, receperunt ibidem integrum sospitacem. Cuidam sua dextera manus, cuius ipse ultum ex illata sibi vehementer percussione ita perdi-derat, quod nihil omnino per eam veluti proflus inutiliter poterat operari, fuit ad actum suum prælinum, ipsius Sanctæ meritis plenariè reformata. Alius qui diu-tina exitate lumen amiserat oculorum, cum ad idem se-pulchrum sub ducatu alterius accessisset, recuperato ini-

bi visu, rediit exinde sine duce. His & quamplurimis aliis operibus & miraculis, hac venerabilis Virgo resplenduit gloriofis, ut evidenter appareat adimpli-*ter.* id quod de ipsa mater ejus, dum esset ex ea gravida, & orare, dicitur audivisse: videlicet quod partitura erat quoddam lumen, quod orbem plurimum illustraret.

§. 8. Gaudet itaque Mater Ecclesia, quod tales genitores & educavit filiam, quæ tanquam virtutum fecunda patens, multas religionis alumnae suis produxit exemplis, & ad perfec-tum CHRISTI servitium pleno magisterio informavit. Latetur & devota turba fidelium, quod Rex Cœlorum & Dominus, sororem ipsorum & sociam, quam in sponsam hibi elegerat, ad lucum præcellsum & præclarum palatum, cum gloria introduxit. Nam & Sanctorum congaudent agmina, quod in superna coru-patria novella regalis sponsæ nuptiæ celebrantur.

§. 9. Cæterum, quia congruit, ut quam Dominus exaltavit in Cœlo, Catholica Ecclesia veneraretur in terra, quia de sanctitate vita, ac miraculis ejus diligeti & attenta inquisitione ac examinatione disticta, & solemnis discussione præmissis, liquido constitit, licet alias etiam & in propinquis & remotis partibus satis essent præconita lucida ejus acta. Nos de communis fratrum nostri-*Hic illa* & Prælatorum omnium tunc apud Sedem Apostoli-*sifex h.* ram San-*rum* in *Catalo-* *gatibus* *seribus.*

§. 10. Ideoque universitatem vestram monemus, & hortamur attentè per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus pridie Idus Augusti festum ejusdem Virginis devote & solemniter celebretis, & faciatis à vestris subditis venerabiliter celebrari, ut ipsam habere in reamini apud Deum piam, & sedulam adjutricem.

§. 11. Et ut ad venerandum ejus sepulchrum avidius, & copiosius Christiani populi confluat multitudo, ac celebrius ipsius festivitas recolatur, omnibus vere pœnitentibus & confessis, qui ad illud cum reverentia, in ejusdem Virginis festo, vel etiam infra ipsius festi octavas, annuatim accedent, ipsius suffragia humiliter pe-tituri, de Omnipotenti Dei misericordia ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi unum annum & quadraginta dies de injunctis sibi pœnitentiis misericorditer relaxamus.

Dat. Anagniæ, 6. Kal. Octobris, Pontificatus nostri anno 1.

Comprobatio veritatis Stigmatum S. Francisci de Assisio, cum poenarum impositione adversus aliter affirmantes.

Idem primò confirmavit Greg. IX. ut sup: in ejus const. 12. Confessor. fol... Et deinde Sext. IV. Sed ejus conscientia uti ejusdece argumenti, consultò fuit à me prætermissa. De ordinibus autem à S. Franciso insitutis, notavi sup. conf. 5. Honor. III. Solet, fol...

ALEXANDER EPISCOPIVS, Edita AD Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 1255. Venerabilibus fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Ecclesiæ Prelatis, praesentes literas inspe-cturis & audituris: Salutem, & Apostolicam benedi-citionem.

B Enigma operatio divina voluntatis in celo potens, & innovans singula sapienter, & immutans mirabilia super terram, postquam Dei Filius victor mortis ad patrem unde descendebat, vehiculo propriæ majestatis ascensit, mirifica fortitudinis viros ad consummationem sanctorum diversis temporibus suscitavit, à quibus testimonium spei gloriæ cum Christo in Deo reconditæ firmaretur, & Ecclesiæ sanctæ ad promissam requiem festinandi in hoc peregrinationis exilio, quod radios desiderii ejus dilatione protractabitur, per ipsos consola-tionis solatium perveniret.

§. 1. Inter

§. 1. Inter alios autem diebus nostris B. Franciscus alius Christi Confessor apparuit signis & virtutibus gloriosus. Qui charissimus per vivendi meritum, & exemplis, sanctam fecundavit Ecclesiam, & caligantia praesentis etatis tempora fulgoris sui lampade illustrans, justitiae perfecte preparans, in eterno altissima pauperatus, quam ipse currens, & alacriter exultans, contra Carnem, Mundum, & Daemonem, velut gigas traxit post se de inferi faucibus, & traduxit ad Dominum Populum humilem, bonorum operum sectatorem, sicut effusa super faciem Orbis terrae copiosa professionis ejus religiosa generatio patefacit.

IX. vici-
us mul-
tum mi-
hi illum
Catalogo
cypri nra
tu conf.
tio. clau-

§. 2. Ut autem ad illuminationem gentium, celebris eius memoria, tanquam rutilum sydus in corsu firmamentum mystici æthere seruatetur, multis cum divina potestia adhuc militante inter homines, & dum in sanctorum agmine triumphante, dignata est clarificare, miraculis, quæ fel. rec. Gregorius Papa prædecessor noster, ne illa vel perverteret similitudinem iniquitas, vel oblivionis digitus, qui rebus gestis citè superducitur, abolesceret, solemnissimis inquisitionibus indagata & comperta, fidelissimi documentis fecit ad laudem Dei & augmentum fidei, & instructionem salubrem, tam praesentium quam etiam futurorum, munimentis perpetuis commendari, eundem Confessorum Sanctorum catalogo adscribendo, sicut in plurimis locis liquidò per ipsius prædictas literas apparet, horū sciri explicite cōtinētes.

Hic modo
vif. ultra
sustine
ad Cruci
i conser-
vatur.

§. 3. Porro quia longum esset nedum exarare per singula, verum etiam succincta relatione perstringere clata virtus divinæ prodigia, qua tam in operationibus sanctatis, quam etiam in aliis mirabilibus argumentis probaverunt, eundem Confessorem tenere cum sanctis solium gloria in excelsis, signanter vobis ante oculos propone volumus, recolenda frequentius, & vehementius admiranda illa satis jocunda dominica passionis insignia, quæ in ejusdem Sancti corpore, dum adhuc vitali spiritu soveretur, manus caelitis operationis impressit. Videunt namque oculi fideliter intuentes, & certissimi contradictionis dīgitū palpavent, quod in manibus ejus & pedibus, expressa undique similitudine clavorū, de subiecto propriae carnis excrēvit, vel de materia nova creationis accēvit, qua equidem item Sanctus studiosus ab oculis hominum, quorum refugiebat gloriam, dum vivebat, abscondebat. Inventā est patentius in ipsius defuncti corpore non inficta humanitas, nec facta plaga vulneris lateralis, quasi aliquod instar lateris Salvatoris, quod redēptionis, & regenerationis humanae in Redemptore nostro protulit Sacramentum: quæ quidem plaga sicut quosdam ex fratribus sibi familiariter adharentibus latere non potuit, propter defluxum humoris, diu antea viruerat in vivente.

Insumque
ritatem
probabat.

Bullar.
pullos ad
mittandam
Francisci
rationem
per Christi
fides.

§. 4. Hæc igitur mira & decora novæ demonstratio-
nis indicia, magne dicuntur esse devotionis divitiae Christianis, & inestimabiles religionis deliciae in spiritualibus communis Ecclesiæ orthodoxæ thesauris. Cum ex his sincera fides accipiat, quod etiam illi fuerint passionis Christi sine extrinseco persecutore consortes, qui pro ejus amore carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis voluntariè crucifigunt. Sancè de præfato Sancto hæc certius asserentes, indocetas fabulas, seu vanæ adventionis deliramenta non sequimur, cum ea nobis dudum nota fuerit plenior fides rerum, quando videlicet nos in minoribus constituti, Confessoris ejusdem familiarem ex munere divino meruimus habere notitiam, præfati prædecessoris nostri domesticis obsequiis, tunc temporis insistendo.

§. 5. Cum igitur oporteat caverre prudenter, ne tanta patrociniis gratia humano geneti cœlitus in memorato Confessore collata, in vacuum assumatur, universitatim vestram rogamus, monemus, horramur attente per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus ejusdem Confessoris pretiosa merita & miraculorum magnalia & salutarem memoriam celebritate annua, prædicatione frequenti, & veneracione recententes, ad ipsius devotionem & gratia divinæ memoriam subditos vestros celebribus monitis excitatis, ut eo pro universo fidelium Populo, ac præfertim pro his qui se invocaverint, di-
Bullar. Mag. Tom. I.

vinam misericordiam implorante, mereantur supplices, quod opere possibiliter obtinere non potest, ejus intercessionibus impetrare.

§. 6. Nemo inquit eidein Sancto audeat de cetero esse molestus in corpore suo Christi triumphalia Stigmata præferent. Si quis igitur spirita temerariae prælun-
gnantes cor-
petionis insaniens divini munera invidus Apostolice ju-
dicia, sacrilegus impugnator, premisa vel alia prædiglo-
rum signa quibus in Ecclesia Dei sanctitas predicti Cœ-
fessoris eluxit, improbe contradictionis mortibus obtre-
standa crediderit, volumus, & mandamus, ut eum san-
mentis restituat judicialis severitas disciplina: ita quod
districta proprii Prælati castigatione correctus, Dei ope-
ra blasphemare desinat, & fidet Catholice fructus de
pia mirabilium Domini credulitate pululans, non ares-
cat. Nulli ergo. D.P. An. 1.
die 29 Octob.

Quod Fratres Minores Conventuales Ordinis B. Francisci, ad Episcopatus & alias dignitates promoti, libros, & alia eorum bona Ordini resignare teneantur. V.

Alia de toto Ordine Franciscano notata sunt sup. ad const. 5. Honor. III. Solet.

A L E X A N D R E P I S C O P U S P V S, Edita A. D.
Servus Servorum Dei, Generali & Provincialibus Mi- 1255.
nib[us] Ordinis Fratrum Minorum.

E X parte vestra nobis fuit intimatum, quod cum contingat interdum ad Episcopalem, & alias superiores seu inferiores dignitates aliquos de Fratribus vestri Ordinis promoveri, ipsi libros & alia, qua tempore suæ promotionis habent, licet non ad eos, cum proprium eis habere non licet, sed ad Ordinem pertineant memoria, propriis usibus applicare præsumant, in suatum perniciem animarum. Quare suppliciter postulastis à nobis, ut providere super hoc salubriter curaremus.

§. 7. Nos igitur eorundem Fratrum salutis, & indemnitati vestri Ord. paterna volentes sollicitudine provide-
re, ut libros & alia, qua ipsos promotionis suæ tempo-
re habuisse, seu habere constiterit, tibi fili Generalis Mi-
nister, vel tuis Provincialibus Ministris, submota qua-
libet dilatione resignent, ipsi Fratribus jam promotis in virtute obedientia, illis autem quos promoveri con-
tigerit, ne resignare differant, auctoritate præsentium du-
ximus injungendum, nisi forsitan usus eis ad tempus concesseritis de gratia speciali.

Dat. Laterani, Nonis Decembri, Anno primo. D.P. An. 1.
die 5. Decem.

Vno diversarum Congregationum Eremitarum, sub denominatione Fratrum Eremitarum S. Augustini, eiusque regula, ac uniformis habi-
tus delatione. VI.

Huic ordini plures Pont. diversa privilegia conces-
serunt, qua videri possunt infra in const. 1. Bo-
nif. VIII. Ad consequendam, & const. 18. Iulii II.
Et si ad, cum ibi not. Appellationem ad secularia
Tribunalia ei prohibuit Clem. VI II. in const. 113.
Quoniam. Et ambitum vetuit in alia const. 114.
Quoniam, & Paul. V. in const. 30. Admonemur. Et
ante Alex. VI. Sacrarit Pontificii administra-
tionem perpetuè concesserat in sua const. 5. Ad
sacram. Et Greg. XIII. facultatem circa alienatio-
nes honorum Ordinis dedit in const. 5. Dum ad
uberes. Ac formata electionis Magist. Theol. in
Italia prescripsit in alia const. 83. Dominicum.

Horum Fratrum Congregatione Siciliæ unitâ cum toto Ordine, & ejusdem Ordinationes approbat Paul. V. const. 99. Exponi, infra to. 3. circa examen promoven-
torum ad gradus Doctoratus, & Magisteria in Indiis,
& Hispania, necnon vota ex gratia cœcella in Capitulis Provinciæ

Provincialibus, statuit S.D.N. Urban. VIII. const. 40°. abdicatio remaneret, & ipsis baculos vel ferulas defensio Romanus, inf. tom. 4. Qui etiam postea privilegia quo- modolibet concessa Alii libetibus Ultramontanis Prioris Generalis hujus Ordinis, qui ab officio absoluti, ad suas Provincias redire tenetur, revocavit in const. 61. Romanus, d. tom. 4. Quodque iudicem Piores Generales uententes facultate à Sede Apostolica per literas obtentis in ejus expeditione, eas de verbo ad verbum transferant, & ut nullo modo clausulis Graculum sapientibus uentur, jussit idem S.D.N. Urb. VIII. const. 98. Commissi. Et exceptiones Officiorum Provincialium, Deffinitorum, Visitatorum, &c. Ordinis, concedere Fratribus, quia ea non exercuerot, absque Sedis Apostolica expressa licentia, prohibuit tam S.D. Urban. const. 99. Inter ceteras, inf. d. tom. 4.

Horum Eremitarum aliqui dicuntur de Observantia, & eorum Congregatio Ilicitana & Lombardia vocatur, de qua vide infra in const. 25. Eugen. IV. Regimi, & const. 117. Clem. VIII. Ex injuncto. Et nuper in Urbe instituta fuit Congregatio Reformatorum Discalceatorum, ut infra in const. 63. Clem. VIII. Decet. Ubi notabo.

Editio A.D. ALEXANDER EPISCOPI PV S.
1156.
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Lanfranco Gene- rali, Provincialibus, & Prioribus, ac universis Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini, tam praefatis quam futuris. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Promissum.

Eremitarum varia etiam species.
Icet Ecclesie Catholice integritatem corporis sui sincera membrorum diversitas subministret, & circumamictus species multiplicibus in ea varietatibus de coretur, nihil tamen in ipsa exprimit contrarietatis in continuum, in qua consentium nutrit inestabilis concordia charitatis, & individuum foveat universitatis conformitas, sive similitudines unitatem. Verum circa adiunctionis fabricam, quae in templum sanctum in Domino operiorum, ejus studio moliente succrescit, credimus assidue providendum, ut in varietatibus partium, quae ad decorum structuræ Dominicæ adhibentur, sic apparet distincta diversitas, ut non sit confusio indiscreta, nec alterius forma importuna consimilitudine speciem prætendat alterius, sed singula quæque certum proprii modi ordinem sortiantur.

Pro querens unionem hic Pont. coram aliquo ad se accorseri juf. si.
§. 1. Hac sanè consideratione commoniti, cum confona in vobis Eremitarum appellatio, & parum diversa professio, disparibus titulis, & in aliis dissimili habituum schemate discrepat, cogitamus sponsum Christi, in cuius vestepia sacra religionis depinxit institutum, ceteros vestros convenire decori, si religiosæ militiæ vestra castra, quæ sub uno vocabulo non magna disciplina distinguita secernebat, sub communis capite differentia, incorporationis sedet jungerent, & ex pluribus cuneis acies una consurgeret fortior, ad hostiles spiritualis nequitæ impetus conterendos.

Capitulum que in Urbe ab Eremitis congregatum, quinque fratres decrevit eo- ram Cardi- nalem ad hoc per istam Pont. depa- rato.
§. 2. Propterea dudum à nobis mandatum Apostoli- cum emanavit, ut de singulis dominibus veltris, quarum quædam S. Guillelmi, quædam S. Augustini Ordinum, nonnullæ autem Fratris Joannis Doni, aliae vero de Fabali, aliae vero de Britinis censebantur, & apud homines ambiguis interdum nuncupationibus vacillabant, duo fratres cum pleno mandato ad nostram mitterentur præsentiam, quod nostra circa vos salubriter ordinaret dispositio, recepturi.

§. 3. Cumque fratres hujusmodi ad Sedem Apostolicae accessissent, coram dilecto filio nostro R. S. Angeli Diacono Cardinale, quem negotio unionis vestra perficiendo deputavimus vice nostra, sufficientia ad id exhibuisse mædata: & in generali Capitulo vestro in Urbe celebriter congregato, nomine omnium, à quibus fuerant definiti, & de communis Capituli ejusdem assensu, vos, & domos vestras in unam Ordinis observantiam, & vivendi formulam uniformem redigi, unumque ex eis ovile fieri, Generalis Prioris præsidentia gubernandum, unanimiter consenserunt patentes, ut per gratiam unionis & conformitatis hujusmodi, eis juxta conceptum votum paupertatis spontaneæ, perpetua possessionum terrestriū

abdicatio remaneret, & ipsis baculos vel ferulas defensiō modi imposta necessitas tolleretur, collata in Cardinali eundem providendi vobis ea vice de Generali Prioris totius Ordinis nihilominus potestate.

§. 14. Porro idem Cardinalis nostri auctoritate man- dati, vivo ad eum sermone diresti, necnon & concordi se secundum fratrum, ac prædicti Capituli confessione suffulces universas domos, & Congregationes vestras, in una Ordinis Eremitarum S. Augustini professionem, & regularem observantiam perpetuo communivit, sub Ge- neralis cura Prioris canonice instituendi pro tempore, p̄a aliis Provincialibus, necnon & Conventibus singu- larum dormitorum à Prioribus regulariter gubernandas.

§. 15. Et ut novam ovile Domini unionem, universa- lis capituli unitas consummareret, dilecte fili Frater Lan- france, in Generalem Ordinis ejusdem Priorem & Patrem, Spiritus sancti gratia invocata præfecit, ac etiam prout nobis specialiter in mandatis accepserat, confirmavit.

§. 16. Vos universos, & successores vestros à baculis vel ferulas deportandis, & quod non cogainini ad reci- piendas possessiones aliquas, vel habendas, decetnens perpetuū liberos, & exemptos.

§. 17. Nos igitur præfati Cardinalis processum convéniens cum voluntatis vestrae proposito approbantes, premilla omnia grata habemus, & rata, ipsaque auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patro- cino communimus.

§. 18. Infuper autem, personas & domos vestras sub Beatorum Petri, & Pauli protectione suscipientes, & no- tra, præsentium auctoritate statuimus, ut vos filii Priors & frates in professione prædicti Ord. in præfato generali Capitulo ordinatis (quo quidem ordine vos perpetuo cœ- ferti volumus, vobisq; super diversatum professionum, aut observationum debito, quas anteā feceratis, in prædi- cis, vel alis Ordinibus dispensantes) sub devota Gene- ralis Prioris, quem nunc vobis divina ordinatio prætulit ejusque successorum obedientia perpetuū virtutum Do- mino servientes, nigris dumtaxat, & nullis alius alterius coloris cucullis, ut uniformis amictus normam ejusdem in vobis professionis ostendat, ut amici de cætero universi.

§. 19. Et ut hæc sancta unio, quam perpetua pacis tran- quillitate gaudere volvus, omnibus integratæ suæ perfectæ partibus stabilis perseveret, decetnus, ut omnes domus Ordinum supradictorum, quorum fratres, juxta mandati nostri formam, ad nostram præsentiam nō venerunt, ipsi unioni, tanquam corpori membra, absque diffugio ullius exceptionis inhærent, & ad obseruationem prædictorum omnium teneantur. Alioquin lenitiam, quam tu dilecte fili Prior Generalis, & successores tui ritè tuleritis in rebellis, ratâ habebimus, & faciemus, auctore Dño, usque ad satisfactionem condignam, applicatione remota in violabiliter observari. Nulli ergo, &c.

Datum Lateran. 4. Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno 1.

Qui o- nali- Eremi- redi- unam b- mis- S. Aug- profi- uarvi-

Genera- quis d. o. Priore- Lanfrac- prefec-

Eremi- à bacu- delati- posses- non val- tariam- Hic me- Pon. pu- Gaspari-

Habitu- formen- euclila- gri colon- eis desin- bet.

Absenti- capitulo- zioni præ- adhæreti- præcipit.

Dat. P. A. die 4. Maii.

Prohibitio eligendi, vel nominandi Conradum, natumque Conradi filii Friderici olim Imperatoris, in Regem Romanorum.

De hujus Friderici flagiis, depositione, & excommuni- catione notariis sup. in conf. 13. Greg. IX. fol. Ra- tionalis.

ALEXANDER EPISCOPI PV S.
1156.
Servus Servorum Dei: Archiepiscopo Moguntino, Salu- tem & Apostolicam benedictionem.

Irma profecto consistit domus, que solidis est fulcita columnis, & Ecclesia tunc multo stabilitur robore, cum Prælatorum virtute ac constantia communitur, inter quos, quia honore, ac potentia eminere dignoscetis, conveniens est & debitum, ut favorabilius, & vehementius eidem assistas Ecclesiæ, ac à te ipsa in opportunitatibus præsidia sétiat potiora. Quia si ejus augeretur status, & op- tatis proficit increments, unà tu cum ea suorum profectu participatione concrescit. Et si, quod absit, aliquibus mo- lestaretur adversis, & sinistris pugeretur eventibus, suæ te molestizæ

Pro-

VII.

molestiae minimè præterirent, sed sūmul cum ipsa gustares suarum amaritudinem punctionum. Imo sicut locum in ea obcines magis conspicuum & excellsum, sic plus te lætificaret prosperitas, & tribulatio conturbaret, nec ipsa quæ plurimum in tuis congaudet commodis, de tuis posset adverstatis graviter non dolere. Quanto autem affectu te ad alios Alemania Prælatos Romana semper prosecuta fuerit Ecclesia, quantisque circa vos & ipas Ecclesias studuerit assiduè magnificare, ac præsorare favoribus, clare liquet: cùm nūquām in beneficiis & gratiis circa vos ipsas Ecclesias defecerit sue irruum largitatis, nec usquam vobis in necessitatibus, ipsius defuerint auxilia, quæ vestri tanquam proprii zelatrix honoris, indefessè curavit, quoties oportuit vestris adesse negotiis, sicut ptomotrix sollicita, & adjutrix per omnia studiosa. Nec immerito, cum & in suis agendis vos inter cæteros cooperatores promptos repererit, & præciuos senserit adjutores. Propter quod decet & expedit, ut attente pro ipsius vigileti honore, quæ vestris diligenter intendere utilitatibus non desistit.

§. 1. Sanè intelleximus quod instat tempus electionis celebrandæ de Rege in Imperatorem postmodum promovendo: super quo tantò propensior adhibenda est diligentia & cautela, quæcumq; altius, & difficilius est negotium quod geritur in hac parte, quantoque res, si aliqua in ea interveniret negligentia, seu imprudentia, vel desidia, deteriorem posset habere effectum, & exitum noxiorem. Unde hic vehementer vigilandum est, hic perspicaciter intuendum, hic considerandum prudenter, hic mature deliberandum, hic providè præcavendum. Hic aperiendi sunt oculi, hic habendæ sunt aures intentæ, hic mens debet esse non tidis & torpida, sed diligens, pervigil & consulta, ubi de advocate Ecclesia agitur, de ipsius defensore tractatur, ne pro advocate impugnator, & pro defensore alsumatur, vel eligatur offensor. Quare undique summaque cogitatione præferenda est acies, & circumquaque distria explorandum indagine, ut talis (cooperante Domino) reperiatur & eligatur, qui fidelis & devotus existat, & de prosapia processerit devotorum, ac idoneus & sufficiens merito reputetur ad obtinendum tanti honoris culmen, & Imperii regimen exercendum.

§. 2. Qualiter autem quondam Fridericus olim Romanorum Imperator, & sui progenitores & posteri, erga matrem Ecclesiam se gesserint, & qualem ei retribuionem pro beneficiis ab ipsa perceptis impenderint, patens est & cognitum toti Orbi. Quoniam hi aliorum persecutorum excedentes tyrannidem, gravitoribus eam afficerunt injuriis, & oppressionibus durioribus afflixerunt, & velut in eadem & exterminium ejus tendentes, furoris arcum, & feritatis gladium acuentes, diris illam ubilibet tribulaverit flagellis, & usque ad interiora profundis illatis vulneribus sauciarunt. Nam in hoc pravo genere, patrum in filios cum sanguine derivata malitia, sicut carnis propagatione, sic imitatione operum nati genitoribus successerunt. Ex quo liquidò perpendi potest & conjici, si ex ipso aliqua posteritatis reliquia remanerunt, quid sperandum sit in futurum de illis, quid in posterum expectandum. Vita namque ac gesta prædecessorum peruersa, iniquitatem prænuntiant successoris. Nec horribilis & scelestæ illorum memoria, quicquam boni de ipsorum posteritate credere, vel sperare permitit. De colubro quidem egreditur regulus, & arbor mala noxios fructus profert, pravumque principium nunquam bonum pollicetur effectum.

§. 3. Et ideo de Conrado puer nato quondam Conradi prædicti Friderici filii, et præcavendum omnino, nec ullo modo, intendatur, ad eum, nec nominetur ad hoc, nec aliquatenus eligatur: maxime cum propter infantiam, nimiumque defectum ætatis sit ad ista prorsus inhabilis, ac ineligibilis penitus puer ipse: nec jus, quod ex electione provenire vel consurgere conluevit, sibi posset competere, nec in sua cadere, vel retineri persona, cum propter puerilem ætatem, quæ discretione caret, & legitimum consensum, vel dissensum non habet, electioni, si de ipso fieret, consentire non posset, nec ipsius consensus aliquam haberet efficaciam, vel vigorem. Et ex eo etiam citudo cohæret, & altiorē honorē onus gravius comitatur,

Bullar. Mag. Tom. I.

idem puer in Regem eligi vel nominari non debet, quia cum per electionem hujusmodi de Advocato vel defensore idoneo debet Ecclesia provideri, & ipse puer sit omnino ineptus & inutilis ad talis defensionis officium seu ministerium exequendum, oportet eandem Ecclesiam, si continget eligi dictum puerū, manere diutius, non absque gravibus fortes dispendiis, defensionis commodo delititam. Nec per hoc etiam consulteret amplio & spatio regno Theutonicæ de Rege, vel Rectore condigno, cum malè possit alios regere, qui non novit gubernare scipium, nec bene, vel dignè aliorum gubernaculo præesse valeat, qui regimine ducitur alieno, & cui propter tot patentes defectus necessaria est alterius custodia & tutela. Propter quod Regnum ipsum longo tempore, non sine multo discrimine, sub opportuni regimini expectatione langueret.

§. 4. Ideoque fraternitatem tuam monemus, rogamus, &hortamur attente, ac per Apostolica tibi scripta in virtute sanctæ obedientiæ, sub debito fidelitatis, quo nobis elationem & Ecclesiæ Romanae teneris, ac sub pena excommunicationis, quam ex nunc in te proferimus, districte praepiendi mandamus, quatenus præfatum Conradum puerum nullatenus in Regem eligas, nec nomines, neque contentias in eundem. Ita quod excommunicatus existas, si contra mandatum nostrum facere, vel venire præsumperis, & eundem Conradum nominaveris vel elegeris, aut in ipsum consenseris, seu opem vel operam, consilium, auxilium, vel favorem, ut eligatur, impenderis, & etiam si ejus electionem non impediveris toto posse, ut si forte ad ipsum electionem vel nominationem processeris, scias te prius excommunicatione ligatum. Aliis verò Coelestibus tuis, tam Ecclesiasticis, quam secularibus, auctoritate nostra firmiter inhibeas, ne ipsum ad hoc non minent vel eligant, nec in eum consentiant, promulgando eadem auctoritate, in eos excommunicationis sententiam, si contra hanc tuam inhibitionem venite tentaverint, mo nostram: Ita quod si eum nominare, vel eligere, aut in ipsum consentire præsumplerint, nolcant se prius excommunicationis vinculo innodatos, ut ex hoc ipso (si de prædicto puer quicquam in hac parte atten-tatum fuerit) sit prorsus vacuum, irrebitum & inane.

§. 5. Mandatum itaque ac præceptum super hoc Apostolicum sic fideliter, sapienter, & efficaciter adimplere figuratur. Pœna inobedientibus impunitis.

Dat. Anagnæ, 15. Kal. Augusti, Anno Pont. nostri 2. D.P.A. 2. dīs 28. Iulii.

Damnatio libri, de Periculis novissimorum temporum nuncupati, nonnulla impia, scandalosa, & execrabilia continentis.

*A L E X A N D E R E P I S C O P V S, Episc. A. D. 1256.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

Romanus Pontifex de summi Apostolatus specula Urbi & Orbi debita servitute prospiciens, curis occupatur innumeris, & cogitationibus rapitur infinitis, quia eminentior cæteris Sedes ejus sollicitudines sibi videntur, & ipsius auctoritas potest, me- ditationes ei multiplicat ampliores. Quo enim altius præsidet, eo longius latiusque circumspicit, & quanto plus potest officio, tanto majoris vigilantia sibi sarcina incubet, plus pefat, quoniam maxima dignitati potissima sollicitudinem accipit, & ipsius auctoritas potest, me- ditationes ei multiplicat ampliores. Quo enim altius præ-

Praefatus maxima.

M. 3. curaque

curaque profusior ardenteribus stimulis mentem urget. Unde cum aliis plebium fidelium pastoribus, quibus grex dominicus particulariter est commissus, immineat de suorum Ecclesiarum eminentia vigilanter ad suas oves attendere, incubuit utique Romano Praesuli, cui est grex ipse generaliter creditus, de sublimi Ecclesiarum vertice, Sede scilicet Apostolica, propensius ad illud, & instanter intueri, quia cum hi suis limitatis populus praesint, singuli quidem singulis, hic sine distinctione Praelatus est Pontifex universis dominicæ quidem vincæ custos generalis & cultor, & totius ovilis Catholici, Pastorumque omnium Summus Pastor; Incipiente namque sibi generali sollicitudine super omnes, cum ex hoc sua mentis intuitum per cuncta diffundente, teneatur, stupet nimurum ipsius animus, & sub tam gravis & difficultis curæ pondere contremiscit, quod posse sufferre, ut convenit, jure naturæ occiduæ vix confidit.

Omniumque dubiorum ad ipsius decisionem spem sanctorum defensio curam aggravat.

§. 1. Ad eum namque negotia undique confluunt, pervenient lites, dubia deferuntur, & delinquentur implícita, & perplexa, nec unquam horam influens torrentis cessat, nec hujus alti pelagi validæ & infestæ procellæ quiescunt, sed his, quæ nunc imminent expeditis, mox alia subsequuntur. Nec tot implexarum questionum nodi decisione Apostolica solvi possunt, quin & alia irretitæ & nodose superveniant, deliberatione matura, & consulta definitione solvendæ. Imo ex quo de instantibus difficilibus & obscuris, dubietatis caliginem verbosæ declarationis amoverit, statim nova & recentia turbulenta ingruunt, Apostolico dilucidanda oraculo, & ambiguis, ac incertis mentibus clara dissectionis lumine referenda. Propterea inest Romano Antithiti sollicitudo sine otio, labor sine quiete, occupatio sine vacatione, exercitium sine tranquillo, iungens, & sedula meditatio, & vigilia sine somno, nec ad modicum etiam cura quotidiana intermissionem habet, instantia, quæ nec omittitur aliquo tempore, nec aliquod ipsa tempus omittit, urge continuè, quia cogitandi materia semper adest, nec succelli temporis definit, sed cum illius diuturnitate perduitat. Quia nec decursu temporum deficiunt negotia, sed assidue illis succedentibus tenascuntur.

Damna itaque eo ardoris inter Christi fideliæ vizianas superemisit.

§. 2. Nam & hostis antiquus, argutus quidem insidator, callidusque deceptor animatum, vellementis & ardentis sollicitudinis caufam præbet, humanæ quippe pacis æmulus, fraternal invidus charitatis, divinorum abator, dissipator unionum, & tranquilli status fidelium annius persecutor, interserit odia, rancores ingerit, livotes, accendit, movet lites, iurgia suscitat, contentiones irritat, parat seditiones & dissensiones procurat, & illorū etiam qui perfectiores & firmiores esse creduntur, interdum corda subvertit, & ibi magis impietatis sua machinas erigere, ac nequitæ faces accendere nititur, ubi forte plus æstimat malignitatis sua conamina obscura. Jacit ini quis laqueos, pedicas objicit, ponit tendiculas, ut prudenter etiam intercipiat, & captivet. Hinc turbationes oriuntur, surgunt inimicitæ, dissidia prodeunt, & scandala generantur, unde sic jam seculum declinavit ad malum, quod ex crescentibus & invalescentibus hinc ed nos, quasi vix locus in ipso salutari invenitur, & exclusa ferè inde concordia, quasi stabilem ibi habeat discordia inansiem. Quare oportet cura incessabili vigilare, ut detorta & corrupta per malitiam, bonitatis virtute ratificantur & reformatur; divisa per odio, charitate ligantur; & communia sstant & paudent; habeant turbata tranquillum, & status fidelium semper in melius roboretur.

§. 3. Sanè quidam scriptæ sacra intelligentiam se habere fatentes, sed divertentes à tramite recti sensus, cogitaverunt nuper malitiam, & contra innocentes & reatos iniquitatem maximam sunt locuti: exarserunt in cordibus suis, & lingua corum maliloqua, dolum & nequitiam concinnavit: surgentes adversus fratres detraxerunt, & contra dilectos matris Ecclesiæ filios, scandalum posuerunt.

Quidam igitur, de monitis instigatione permotis librum de periculis novissimorum tempestum compulerunt.

Hic Pontifex d. librum examinari fecit.

§. 4. Prodiere, inquam, & in prava commenta ex nimio calore animi proterverunt, libellum quendam valde perniciosum & detestabilem temere componentes. Libellum quidem non rationabilem, sed reprobabilem; non veritatis, sed mendacii; non eruditioñis, sed derogationis,

non monentem, sed mordentem; non instruentem veritatem, sed fallentem. Quem Nos ad Sedem delatum Apóstolam, Venerabili fratri Episcopo Tulliano, & dilectis filiis nostris Innoc. tit. S. Laurentii in Lucina, & Honor. tit. S. Sabina Presbyteris, & Innoc. S. Nicolai in Cœrcere Tulliano, Diaconis Card. examinandum commisi mus, ut plene ipsum inspicerent, & universa contenta in eo per se attenderent, & discuterent diligenter.

§. 5. Quo studiosè perlesto, & mature & districtè examinato, nobisque de hoc plenaria facta relatione ab eis, quod in ipso quædam perversa & reproba, contra potestatem & auctoritatem Romani Pont. & Coepiscoporum suorum, & nonnulla contra illos, qui propter Devum sub arctissima paupertate mendicant, inmundum cum suis opibus voluntaria inopia superantes, alia vero contra eos, qui salutem animalium zelantes ardenter, & sacrissimis studiis procurantes, multos in Ecclesia Dei operantur spirituales profectus, & magnum faciunt ibi fructum; quædam autem contra salutarem pauperum, seu mendicantium religiosorum statum, sicut sunt dilecti filii Fratres Predicatorum, & Minorum, qui vigore spiritus, sœculo cum suis divitiis derelicto, ad solam cœlestem patrjam tota intentione suspirant; necnon & alia plura inconvenientia, digna utique confutatione ac confusione perpetua, manifeste compemimus contineri. Quodque etiam idem libellus magni scandali seminarium, & multæ turbationis materia existebat, & inducebat etiam dispendium animalium, cum retraheret à devotione solita, & consueta elemosynatum largitione, ac à conversione, & religionis ingressu fideles.

§. 6. Nos libellum eundem qui sic incipit. Ecce videntes clamabunt foris, qui secundum ipsius titulum, Tractatus brevis de periculis novissimorum temporum nuncupatur, tanquam iniquum, sceleratum & execrabilem, & institutiones ac documenta in eo traditæ, ut potè prava, falsa & nefaria, de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica duximus reprobanda, & in perpetuum condemnanda, districtè præcipientes, ut quicunque libellum ipsum habuerit, eum infra octo dies, ex quo hujusmodi nostram reprobationem & condemnationem sciverit, proflus in toto, & in qualibet parte comburere & omnino abolere procuret.

§. 7. Et in illos, qui hujusmodi nostri præcepti fuerint contemptores, excommunicationis sententiam promulgamus, in virtute obedientie prohibendo, ne quisquam prædictum libellum ore Apostolico jam damnatum, approbare, vel quomodolibet defensare præsumat. Et si quis præsumperit, tanquam contumax, inobediens & rebellis Romanæ Ecclesiæ ab omnibus fidelibus haec beatur. Et nos nihilominus alias contra eum taliter procedemus, quod poena condigna temerarium feriet, & alii ea perterriti, à similibus frenabuntur. Nulli ergo omnino hominum, &c. Si quis autem hoc attentare, &c.

Datum Anagnæ, 3. Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno 2.

Idem prærea Pont. libellum natus & remissus in obsequiis sententias embarellum modum mutat.

Inobedientibus penas infligit.

*D.P. An. 1.
die 5.Oct.*

Inquisitorum hæreticæ pravitatis facultas, procedendi etiam irrequisitis diœcesanis, contra hæreticos judicialiter confessos & obstinatos.

ALEXANDER EPISCOPOVS, Edita ad
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis fratribus Ordinis¹²⁵⁷,
Predicatorum Inquisitoribus hæretice pravitatis in Provincia Lombardia & Marchia Januensi, Salutem & Apostolicam benedictionem.

AD capiendum vulpeculas quo vineam Domini sa- tagunt demoliri, totis affectibus intendentis, inqui- tio*Hic Pontifex reverat le- crevitores ad quædam hæretices a- venire de confilio Di- cesanorum.*

sitionis negotium contra respersos hæretica pravitate in Provincia Lombardia & Marchia Januensi, vobis sub ea forma duximus commitendum, ut cum aliqui de partibus illis fuerint hæretici, judicandi, ad id de consilio Diœcesanorum locorum, vel Vicariorum suorum, si forte idem Vicarii, Diœcesanis ipsis absentibus, si presentes fuerint, procedatis.

§. 1. Ut autem in commisso vobis Inquisitionis hujusmodi negotio liberius procedere valeatis, procedendi eius decreta

juxta

ALEXANDER QVARTVS.

139

- m. quoad
vices ju-
niliaris & om-
niuersitatis.
An. 3.
11. Jan.*
- juxta traditam vobis formam, Dicēsanis etiam & Vica-
ris prædictis irquisitis, contra illos, qui publicè pravi-
tatem hujusmodi confessi fuerint in judicio coram vo-
bis, & sua obstinata malitia ab errore non poterunt revo-
cari, vobis & singulis veltrum, plenam & liberam conce-
dimus auctoritate præsentium potestatem.*
- Dat. Lateran. tertio Idus Januarii, Pont. nostri Anno 3.*
- X.** *Quod Statuta Communis Mantuae, quoquo-
modo officium sancte Inquisitionis impedi-
tia, abrogentur.*
- Hoc generaliter deinde statuit Urban. I V. in cap.
statutum, de Haret. in 6.*
- An. D. A L E X A N D E R E P I S C O P U S,
Servus Servorum Dei: Venerabilis fratri Episcopo Mu-
tineni. Salutem & Apostolicam benedictionem.*
- communitas
de curia edic-
tis statuta
parvularia of-
ficiis inquisi-
tione.*
- Mplacida relatio nuper nostrum turbavit auditum,
quod videlicet Commun. Mantuan. cum deberent di-
lectis filii Fratribus Predicatoribus, Inquisitoribus pra-
titatis hæreticæ, in illis partibus à Sede Apostolica depu-
tatis, circa extirpationem pravitatis hujusmodi de suis
finibus toto posse assilere tanquam fidei zelatores; ipsi
agentes in contrarium, statuta dannabilia ediderunt, per
quæ negotium fidei, quod per fratres ipsos salubriter ge-
nitur, ut in eo procedi liberè nequeat, direcè impeditur,
vel etiam indirectè.*
- Hic modo §. 1. Quocirca fraternitatí tuæ per Apostolica scri-
ptura, sub excommunicatione pena firmiter præcipiendo
mandamus, quatenus associatis tecum aliquibus discre-
tis, & Deum timentibus viris, statim hujusmodi, quæ à
Mant. vel quibuslibet aliis hominibus, ordinata & facta
dicuntur Mantua, ac in toto ipsius districtu, per quæ ipsi
negotio possit oblatulum provenire, diligenter inquire-
re, ac etiā invenire, & quælibet ad tale reducere, ac reduci
facere moderamen procure, quo per ipsa dictorum In-
quisitorum processus non impedianter in aliquo, vel
quomodolibet retardentur, faciens nihilominus quod
statuta quælibet ipsi negotio contraria, & quibus posset
impedimentum aliquod Inquisitoribus afferri eisdem,
quominus per eos, iuxta formam sibi à prædicta Sede
traditam, procedi liberè valeat in eodem, in civitate præfa-
ta, vel alibi in ipsius districtu nullatenus observentur.
Potestatem, Antianos, & consilium Civitatis ejusdem, per
excommunicationem in personas eorum, & commune
prædictum, per interdicti in Civitatem ipsam senten-
tias, ad id, appellatione postposita, compellendo.*
- Datum Viterbiæ, 15. Kalendas Januarii, Pontificatus
nostri Anno tertio.*
- XI.** *Vñio locorum omnium Congregationis Camal-
dulensis, Ordinis S. Benedicti, sub regimine
Prioris Camaldulensis; Iurisdictioque
omnimoda ejusdem Prioris, in personas d. Con-
gregationis. Ac plurimarum gratiarum con-
cessio.*
- Approbavit Congregationem istam Alex. II. ut sup.
in ejus conf. 1. Nulli, ubi alia plenè notari.*
- An. D. A L E X A N D E R E P I S C O P U S,
Servus Servorum Dei: Dilecti filii Priori Camaldu-
lensi, ac universis Abbatibus, Prioribus, & Abbatif-
fis, eorumque Fratribus & Sororibus Camaldulens. Ordini-
nis, tam præsentibus quam futuri regularem vitam profes-
sis in perpetuum.*
- Ecclesie nostri cura nos admonet & invitat pro Eccle-
sie statu fatigere, ac ejus quieti & tranquillitati, au-
xiliante Domino, providere. Dignum namque, & hone-
stati conveniens esse dignoscitur; ut qui ad animarum
regimen Domino disponente assumpti sumus, eas &
prævorum hominum incuribus tucamur, & Bea-*
- il Petri, atque Apostolice Sedis Patrocinio munia-
mus.*
- §. 1. Ea proper, dilecti in Domino filii, vestris iustis
postulationibus clementer annuimus, & Camald. Ere-
num, ac Monasteria, Prioratus, Hospitalia, & alia loca si-
bi subjecta, specialiter in ius & proprietatem B. Petri sus-
cipimus, atque nostram, & præsentis scripti privilegio
communimus, ac præcipimus, & præsentis Decreti au-
toritate sancimus, ne cuiquam omnino personæ, clerico
vel monacho, cuiuscumque Ordinis aut dignitatis, seu
laico, præsentibus, aut futuris temporibus, liceat Con-
gregationes illas, & loca illa, quæ præfata Eremi sive
Cœnobii disciplinam & ordinem suscepserunt, aut sunt
in posterum suscepsera, quæque hodie sub illius regi-
mine continentur, ab ejus ullo modo subjectione, & uni-
tate dividere.*
- §. 2. Quæ videlicet loca & Congregationes, conser-
vanda unitatis gratia propriis duximus vocabulis expri-
menda. In Episcopatu Aretino, Ecclesiam sancti Donati,
qua Fons bonus dicitur, cum hospitali & omnibus per-
tinentiis suis. In ipsa Civitate S. Petri in Piculo, & sancti
Laurentini, Monasteria cum omnibus pertinentiis eo-
rundem. Ecclesiam sancti Michaëlis, cum omnibus per-
tinentiis suis, & omnibus, quæ ab Episcopis Aretinis ei-
dem Ecclesie concessa esse noscuntur. Ecclesiam sancti
Martini, quæ est juxta Letarcale, cum omnibus pertinentiis
suis. Sylvæ Mundæ sanctæ Mariæ de Agnano, S. Petri de
Rota, & S. Salvatoris, Berardingatum Monasteria cum
omnibus pertinentiis eorumdem. Sancti Savini in Celio,
Sanctæ Mariæ de Pratalea, S. Andreæ de Castilione, & S.
Quirici de Rosis Monasteria, cum omnibus pertinentiis
eorumdem. Ecclesiam S. Nicolai de Curte Luponis cum
pertinentiis suis. Eremum & Monasterium S. Egidii de
Fleri cum pertinentiis eorumdem. S. Viriani, & S. Bartho-
lomæi Anglii Monasteria cum Castellis, & aliis perti-
nentiis eorumdem. Plebem S. Mariæ de Miciano, cum Ec-
clesiis, & aliis pertinentiis suis. Ecclesiam S. Joannis li-
tam in Castello Anglii cum pertinentiis suis. De Môte
Aureo, de Viario, de Maione, & Castello Florentiani Ec-
clesias, cum pertinentiis earundem. Ecclesiam S. Mariæ
de Villa, quæ dicitur Moncione, cum pertinentiis suis
Ecclesias S. Vitalis prop̄ Lorentianum, cum pertinentiis
suis. De Agna, de Soci, & de Condolese Ecclesias cum
pertinentiis eorumdem, Lætanias Plebis de Miciano. Visi-
tationes Plebium de Bujano, & Partinæ, quemadmodum
est ab Aretinis Episcopis ordinatum. Integras decimatio-
nes Agna, Lariniani, Pergentinæ, Corfiniani, & Ananæ;
& quicquid habet in Curte de Verazono. Item quisquis
eidem Eremo Camaldulensi decimam suam dare vo-
luerit, quæ ab aliquo Aretino Episcopo recte ordinata,
vel donata non fuerit, inde habeat facultatem, sicut ab
ipsis Aretinis Episcopis constitutum est. Castrum quod
vocant Moriona, cum omnibus pertinentiis suis, quod
emittit ab Henrico Preposito, & cæteris Canonicis Are-
tinis. Villam de Moncione, quam emittit ab Abbe San-
cta Flora. Quicquid juris dicta Ecclesia sancti Donati in
Villa de Moione, & in Villa de Moncione habet. Mono-
sterium S. Mariæ de Thoma, cum omnibus pertinentiis suis.
In Episcopatu Castell. Monasterium S. Maria Di-
ciani cum pertinentiis suis, & Monasterium sancti Se-
pulchri, cum toto burgo sancti Sepulchri & omnibus
pertinentiis suis. Ecclesiam sancti Petri de Planetulō
cum Castello Planetuli, & omnibus pertinentiis suis.
Plebem S. Mariæ de Soara, & Ecclesiam de Valialla cum
Castello de Valialla, & omnibus pertinentiis suis. In Epis-
copatu Fesul. Monasteriū S. Mariæ in Poplena, & Eccl-
esiā S. Michaëlis juxta Monasterium ipsum Ecclesia S.
Bartholomæi de Castro Petronii, S. Margarite in Pomino,
S. Egidii in Gavilere, S. Nicolai de Monte Zano, & S.
Miniatii de Lonnano Ecclesiæ, cum omnibus pertinentiis
earum. S. Joannis de Prato Veteri, & S. Petri de Mon-
te Muro Monasteria cum omnibus pertinentiis eorum-
dem. In Episcopatu Flor. sancti Petri de Luco, S. Salvato-
ris, S. Mariæ Magdalene de Podio Bonito, & S. Andreæ
de Candiculis Monasteria cum omnibus pertinentiis co-
rundem. Eremum de Buldtone cum omnibus pertinentiis
suis. In Episcopatu Lucano, Monasterium S. Jocundæ
Porcarie,*

Porcaria. Monasterium S. Petri in Puteolis, cum Capella temporibus permanere, ac sub illius disciplina observatione perlungere, sub illo inquam Prior, qui ab ipsius Eremitis, & Congregationis Abbatibus, & Prioribus ipsius Ordinis, regulariter fuerit electus. Eremum quoque, Monasteria, Prioratus, Ecclesiæ, Hospitalia, Capellas, & loca prescripta, personæ; ipsius Ordinis ab omni jugo jurisdictione, & lege Diocesana Archiepiscoporum, Episcoporum, Archidiaconorum, & quorumlibet Ordinariorum iudicio penitus eximus. Retento nobis, & Ecclesiæ Romanæ anno censu unius uncia auri in signum perpetua libertatis, ut vos in speciales filios, & Apostolicæ Sedis assumpti, nullius alterius judicium subeat.

S. 4. Statuimus etiam ut Eremus, Monasteria, Prioratus, Ecclesiæ, Hospitalia, Capellas, & loca, & personæ dicti Ordinis, tantum Romano Pontifici sint subiecta. Districtus inhibentes, ne quis Archiepiscopus, Archidiaco-nus, seu quilibet judec ordinarius, in Eremum, Monasteria, Prioratus, Ecclesiæ, Hospitalia, Capellas, & loca, seu personas ejusdem Ordinis, excommunicationis, suspensionis, vel interdicti sententias promulgare, aut in eis correctionis, vel visitationis officium, sive jurisdictionem aliquam exercere, aut personas ipsas ad Synodum evocare, seu ab eis exactiones, vel collectas aliquas exigere, vel extorquere presumant. Non obstante si aliqui Archiepiscopi, & Episcopi contra personas, vel loca d. Ordinis, pro subiectione Eremi, Monasteriorum, Prioratum, Ecclesiæ, Hospitali, seu locorum d. Ordinis, moverint quæstionem, decernendo hujusmodi sententias si quas in personas Monast. Prioratus, Ecclesiæ, Hospitali, & loca predicta, per Archiepiscopos, Episcopos, Archidiaconos, & Judices ordinarios, contra inhibitionem hujusmodi promulgari contigerit, irritas, & inane, & prædictas personas ad observationem prædictarum sententiærum aliquatenus non teneri.

S. 5. Præterea inhibemus ne aliqua persona ipsius, Ordinis, vel alia, Monasterium aliquod, Ecclesiæ, Hospitali, Capellam, aut locum aliquem à dicta Congregationis unitate removere præsumat. Statuentes ut Priori Eremi prefata, qui pro tempore fuerit, tanquam Pater dicti Ordinis, Abbates, Priors, Monachos, Conversos, Abbatiles, Moniales, Convejas, Hospitalarios, Monasteria, & loca ipsius Ordinis sine contradictione aliqua visitare, per se, vel alium, aut alios, quos duxerit ad hoc deputandos: Ac reformato Prelatos in Monasteriis, & locis prædictis instituere, ac delituere, & electiones eorum confirmare, prout secundum Deum & instituta præfati Ordinis viderit expedire: ac omnem jurisdictionem in eos liberè valeat exercere.

S. 6. Ad hæc, concedimus vobis, ut licet vobis, parochianis vestris per Monachos, & oblatos vel los presbyteros divina officia celebrare, ac celebrari facete, injungere pœnitentias, propnere verbū Dei, exhibere alia Ecclesiastica sacramenta, contradictione Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Ecclesiæ Prælatorum aliquatenus non obstante,

S. 7. Chrisma verò, Oleum sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicatum, ordinationes Monachorum, & Clericorum, benedictiones Abbatum, Abbatistarum, Monialium, Vasorum, & Vestium recipendi à quocumque malueritis Catholico Episcopo gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, qui nostra fretus auctoritate, quod postulatur, vobis impendat.

S. 8. Præterea cum Generale fuerit interdictum, licet vobis in Monasteriis, & locis vestris, exclusis excommunicatis, & interdictis, januis clausis, non pulsatis campannis, & voce submissa, divina officia celebrare.

S. 9. Porro laborum vestrorum de possessionibus habitis ante Concilium Generale, ac etiam novalium, quæ propriis manibus aut sumptibus colitis, de quibus novilibus aliquis haec tenus non percepit, sive de hortis, virgultis, & punctionibus, vel de nutrimentis animalium vestrorum, nullus à vobis decimas exigere, vel extorqueret præsumat.

S. 10. Liceat quoque vobis personas liberas & absolutas, è seculo fugientes, ad conversionem recipere, ac eas abique contradictione aliqua retinere.

§. 11. Pro

* alias in
diocesi Ter-
cellan.Quæ omnia
loca regimini
Priori Ere-
mi Camal-
dulæ suffo-
mit.Alia legi
seruantes
dita, & p-
sua que
principal-
is iste, quæ
runt, atque
alia ann-
xa, nomen
tur infra
Bull. I. L.
x. Ep. 1.Eximitque
superiori,
Ordinarii
ali re-
deratione
Concil. Tu-
sif. 24. C. 1.
& in loco
conf. 11.
Dum non
& Clem.
visi, congi-
suscepit.Prior Eu-
rope a' in-
fonas in
tius Corpo-
gationis pre-
testamentis
bit.Aliorū
potest dif-
firū, ut
beetur in
Leo. x. 1. 1.
Epsi.Divina offi-
ciare con-
dit.Chrisma
a quocum
Antiphon
e ipsi posse
Quinque
Ordinarii
in Bull. I.
Greg. xix.
Celebren-
tempore in-
terdicti.
Vid. C. 1.
Trid. sif.
cap. 11.
Exempli
decimi.Licensia in
cipiens in
Eremum.

ALEXANDER QVARTVS.

141

§.11. Prohibemus insuper, ut nulli fratribus vel sororum vestrorum, post factam in dicta Eremo, seu Monasteriis, aut locis ipsius Ordinis professionem, fas sit sine Prioris Eremi predicta licentia, ut Eremo, Monasteriis, vel locis eisdem discedere. Discedentem vero ab absque licentia dicti Prioris nullus audeat retinere. Quod si quis forte retinere presumperit, licet dicto Priori in ipso tenus & hic fructum bonae actionis percipient, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniat. Amen.

tam Prælatos, quam subditos, Monachos, & Conversos, Abbatissas, Moniales, Conversas regularem sententiam promulgare.

§. 12. Illud districtus inhibentes, ne alicui Prælato, & Conventu ipsius Ordinis, Terras, vel Beneficium aliquod Ecclesiis vestris collatum, liceat dare, vendere, obligare, alienare, sine Prædicti Prioris licentia speciali. Si quæ verò donationes, vel alienationes aliter, quam ut dictum est factæ fuerint, eas irritas esse censemus.

§. 13. Ad hanc, probhibemus ne aliquis Monachus, vel Conversus sub professione alicujus Domus Ordinis ejusdem astriclus, sine consensu & licentia sui Prælati, ac majoris partis Capituli ejusdem Domus, pro aliquo fidejubeat, vel ab aliquo pecuniam mutuo accipiat ultra sumnam à Capitulo vestro constitutam, nisi propter manifestam donum ipsius utilitatem. Quod si quis facere forte presumperit, non teneatur Conventus pro his aliquatenus respondere.

§. 14. Ceterum si Archiepiscopi , vel Episcopi , aut aliarum Ecclesiarum Rectores , in mercenarios , vel familiam vestram , pro eo quod aliqua vobis obsequia ex charitate praestiterint , vel ad laborandum adjuterint , in illis diebus , in quibus vos laboratis , & alii feriantur , excommunicationis , suspensionis , vel interdicti sententiam promulgariint , ipsam tanquam contra Apostolicæ Sedis indulta prolatam , decernimus penitus non tenere , nec litteræ illæ firmitatem habeant , quas tacito nomine Camauldensis Ordinis , & contra indulta Priviliegiorum Apostolicorum contigerit impetrari .

§. 15. Prohibemus insuper, ut intra fines Parochiarum vestraū nullus sine assensu Dicēsanī Episcopi, & vestro, Capellā, vel oratoriū de novo construere audeat.

§. 16. Sepulturam etiam locorum vestrorum liberam esse deceptiūhus, ut eorum devotioni, & extrema voluntati, qui se illuc sepeliri delibetaverint; nisi forte excommunicati, vel interdicti sint, aut etiam publicē usitatissimi, nullus es obstat. Salva tamen justitia illarum Ecclesiastum, à quibus mortuorum corpora assumuntur.

rum, a quibus mortuorum corpora annuluntur.

§.17. Paci quoque & tranquillitati vestra, paterna in pöltetum sollicitudine providentes, auctoritate Apostolica prohibemus, ut infra clausuras locorum, seu gran- giarum vestrarum, nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temere capere, vel interficere, seu violentiam audeat exercere.

§.18. Præterea omnes libertates, & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, & aliis Archiepiscopis, Monasteriis, & locis vestris concessas, necnon libertates & exemptiones secularium actionum à Regibus, & Principibus, vel aliis Christi fidelibus rationabiliter vobis indultas, ac etiam vestras antiquas & rationabiles consuetudines, auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti Privilegiis communimus.

§. 19. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum
licet Eremum, Monasteria, Ecclesiastis, & loca praedicta te-
mete perturbare, aut eorum possessiones auferre, vel
ablatas retinere, minuere; seu quibuslibet vexationibus
fatigare. Sed omnia integra conseruentur, eorum pro
quorum gubernatione aut sustentatione concessa sunt;
usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ au-
toritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica lœcula-
ris persona hanc nostræ Constitutionis paginam scies,
contra eam temere venire tentaverit, secundò tertioque
commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione cor-
rexerit, potestatis honorisque sui caret dignitate: ream-
que se divino judicio existere de perpetrata iniquitate
cognoscat, & à sacratissimo Corpore, & Sanguine Dei, &
Domini nostri Jesu CHRISTI aliena fiat, atque in extre-
mo examine disticta subjaceat ultio.

¶ 20. Cunctis autem, qui eisdem locis sua jura servaverint et voluerint, sit pax Domini nostri Iesu Christi, quia.

**Declaratio quorumdam dubiorum concordieatum
causam fidei Catholicæ, & penas haereticorum,
eorumque complicum & fautorum.**

*Ex hac Bulla sumptum esse credo cap. accusatus, de
Haret. in 6. vel istud ex ista declaratur. Et can-
dem Bullam (quam uti non necessariam non pono)
edidit Vrb. IV. die 21. Aug. 1262.*

A L E X A N D E R E P I S C O P U S, Edita Anno D.
Servus Servorum Dei : Dilectis filiis fratribus Ordinis 1258.
Minorum, Inquisitoribus heretica pravitatis in administra-
tione S. Francisci, presemibus ac futuris, Salutem, & Apo-
stolicam benedictionem.

Quod super nonnullis quæstionum articulis, in quibus causa fidei tangitur, nos consulere voluistis, *Exordium.* sollicitudinis vestrae prudentiam in Domino commen-
amus.

§. 1. Primus igitur vestrae consultationis articulus Relapsus in
continebat, utrum dici debeat relapsus in heresim qui la- heresim quis
sus est in eam post abjurationem ipsius, in qua non in- dicatur.

enitur antea committisse; cum secundum proprietatem
verborum non videatur relapsus, qui non fuerat ante la-
sus. Ad quod taliter respondemus; quod talis, si tan-
quam accusatus, vel suspectus de haereticiis, eum in judicio
juravit, & postea committat in ipsa, censeri debet qua-
mum juris fictione relapsus, licet ante abjurationem suam
debet probatum non fuerit crimen haereticorum contra ipsum;
cummodo huiusmodi prius orta suspicio, violentia fue-
t, & certis ac veris indiciis comprobata. Si vero levis &
modica, quamquam ex hoc sit gravius puniendus, rela-
torum tamen in haeresim non debet poena puniri, ex
quo praesum non potest verisimiliter ante lapsus in eam.
¶ 2. Quasi visus etiam circa idem, si ita qui haeresim

§.2. Quæ vultis etiam circa idem, li-
is qui hæresim ~~est un quæ~~
pjuravit, & per solam inexcusabilem receptionem, vel ~~post abjurati-~~
~~ceptionem, aut deductionem seu associationem, vel~~
~~baretici.~~
litationem hæticorum, sive dationem, vel missionem
unérum, aut etiam aliás in favorem eorum, qui excusa-
non possit, sine adoratione tamen ut verbis vestris uta-

non point, unde adoratione tamen (ut verbis ventris utar) lapsus est postmodum, propter hoc debeat judicari lapsus? Et quidem si legitimè constituit, vel etiam nunc constaret, quod tales hujusmodi abjurationem in hære commisissent, non est dubium eos per hoc fuisse relapsi: quia tunc dubitari non debet, ex approbati à se iùs erroris consequentia id fecisse.

§. 3. Præterea nonnulli talium, ut proponitis, jurant
coram Inquisitoribus tam de se; quād de aliis super factō
Tesset perjurū
teresit veritatem dicere, sed perjurantur, non odio tamen fidei an ad-
el pretio, sed timore sui potius & suorum; corrigit autem
ris in causis
se postmodum super iis contra se; ac alios suos com-
mices deponendo. Cūm itaque perjurus secundūm jura,
iam post pœnitentiam in criminalibus à testimonio re-
tellatur, hinc quæritur utrum contra illos suos compli-
catis sit per testimonia talium procedendum? Super quo ta-
ter respondeamus, quod cūm crimen hujusmodi sit excep-
tum, si ex manifestis indiciis apparuerit, tales non animi
vitare, aut odio fomite ductos, seu corruptos pecunia;
et zelo fidei tanquam pœnitentes propriæ culpæ, asse-
re quod talia prius tacuerant, & velint in hoc errorem
cum corrigeret, ac alios nominare, statim debet in favo-
rum fidei, nisi aliud obsikeret, attestationibus eorundem.

§.4. Ad illud autem quod queritur, utrum ad Inquisidores hæresis pertineat de divinationibus, & sortilegiis, non cognoscere, ac per talia exercentes; brevibus respondetur, quod cum tu attendas gotium fidei, quod summè privilegium existit; per conf. 4. Al. occupationes alias non debeat impediti, Inquisidores vi. Dudatus. si de his, nisi manifestè sapient hæresim, ratione hujus-

modi officii sibi commissi se nullatenus intronit, sed negotium, instruendo citatos hæreticorum credentes de eos reliaquant suis judicibus pena debita castigandos.

Hæredes & sonorum detentores co-guntur ad complendam penitentiam defundit. Vide max hic infra declaracionem.

De usurariis questionibus non agitur coram Inquisitoribus.

Hæredes non coguntur ad penitentias defundi non injunctas.

Facultas inquirendi per alii quomodo intelligatur.

Clericus perpetuo immunitandus degradatur.

Infruentes ciates ab Inquisitor coercendio.

§. 5. Quidam insuper (ut adjicitis) pro iis que comiserunt in heresi, astringunt se Inquisitoribus sub obli-gatione bonorum suorum, ad recipiendam ab eis penitentiam & complendam: sed ea licet injuncta, non tam peracta, quin potius in toto, vel in parte neglecta decedunt. Quætitur ergo, utrum Inquisitores ipsi, vel qui in eorum locum succedunt, possint ad satisfacien-dum pro ipsis defunctis, hæredes, vel detentores bonorum sic decedentium coarctare? Ad quod dicimus, quod si per hujusmodi penitentiam, aliquod onus ad salutem proficiens impositum fuerit in bonis temporalibus exequendum, ad complementum ipsius per Inquisitores cogi debent hæredes, vel alii, ad quos bona talium cum suo onere devenierunt.

§. 6. Injungitur etiam aliquibus ad penam, in peni-tentia pro hæresi, ab ipsis peccatis Inquisitoribus, ut usu-ras restituant, ad quod obligaverant in iudicio Ecclesiæ, & sua. In quo queritur, utrum Inquisitores ipsi, vel qui succedunt in locum eorum, ad respondendum coram se conquetentibus de usuris hujusmodi, & ad restitu-tionem eorum, si de ipsis constiterit, possint compellere taliter penitentias, prout ab eis in aliis injunctis sibi penitentias fieri consuevit? Ad quod respondemus, quætionem super usuris mota contra tales judicialiter, non debere audiiri ab Inquisitoribus heresis, nec decidi. Nolentes, quod per causas hujusmodi, offendiculum negotio fidei preparetur: eos tamen ad restitucionem usuratum, de quibus constiterit, compellere poterunt, quibus in satisfactionem pro predicto crimine, hujus-modi restitucionem in penitentia injunxit.

§. 7. Sunt & alii, qui confessi sunt in iudicio de hæresi coram Inquisitoribus hujusmodi pravitatis, sed antea quam eis injungeretur penitentia, decesserunt. Super quo queritur si hæredes talium compelli possint ab Inquisitoribus, ut ad ipsorum arbitrium satisfaciant pro defunctis, principiè cum iisdem dum viverent, ad faciendam penitentiam, quam Inquisitores eis vellent injungere, bona sua Inquisitoribus obligari. Cui quæ-tionis sic duximus respondendum, quod postquam tales non decesserunt hæretici, sed reincorporati potius Ecclesiæ unitati, non videmus quod eis post mortem, vel eorum hæreditibus, qui ad successionem talium admittuntur, sit satisfactio pro extinto jam crimen injun-genda. In eo vero casu, in quo hæredes hujusmodi ad successionem non deberent ob culpam sui auctoris ad-mitti, non obstante quod auctoriibus ipsis viventibus hoc non fuerit intercedente ipsorum morte per senten-tiam declaratum, ad confiscactionem honorum post mortem nihilominus procedatur.

§. 8. Adjecitis præterea, negotium seu Officium In-

quisitionis contra hæreticos dilecto filio Priori fratum Prædicatorum Parisien, à Sede Apostolica fuisse sub ea forma commissum, ut idem super hoc posset inquirent, tam per se, quam per alios, quos ad hoc idoneos reputaret: in quo queritur, utrum tales delegati existant, & quid possint etiam sic electi. Super quo taliter duximus ordinandum, quod idem Prior posset tres, vel qua-tuor idoneos ad hoc opus assumere, qui parem cum ipso habeant potestatem, & amovere illos, ac ipsorum

loco alios substituere, quotiescumque viderit expedire: ipsi tamen Priori, & aliis sic assumptis committendi duumtaxat citationes, & examinationes testium, cum de hujusmodi crimine, ac circumstantiis ejus inquiritur, ac denunciations sententiarum, quas super iis contra quolibet contigerit ferri, & iis sumilia faciendi conce-dit ab eadem Sede facultas.

§. 9. Questioni vero, qua queritur, utrum constitutus in factis deprehensus in hæresi, & propter hoc im-murandus perpetuo, prius sit ab ordinibus a suo Episco-po degradandus, antequam tradatur hujusmodi peni-tentia: Respondemus, quod talis, qui est perpetuo im-murandus, prius debet a suis ordinibus degradari.

§. 10. Nonnulli quoque clerici, & quod est deterius, sacerdotes, prætextu pecunie, vel aliquius servitii tem-poralis, inveniuntur aliquando Inquisitionis impedi-

*Religio-
rum san-
ctis pun-
di.*

*Declara-
tio re-
sponsorum
relictorum
corundum
liorum.*

*Iusso pri-
orū exequi
di.*

*Dat. P. A.
die 27. Sept.*

Infirmi, qui sanæ mentis hæreticorum consola-mentum petunt, non excusatunt eo quod tempore receptæ consolationis, sanæ mentis non essent.

Ex hac Bulla proditum esse credo cap. 3. de Haret. in 6. Et eandem Bullam edidit postea Vib. IV. die 21. Augusti 1262. quam uss minus necessariam pre-termisi.

ALEXANDER EPISCOPOS, &c. Elita AD Dilectu filii Fratribus Ordinis fratrum Minorum Inqui-sitoribus heretica pravitatis in administratione S. Fran-ciscis, presentibus & futuris: Salutem & Apostolicam be-neditictionem.

Ex parte vestra fuit propositum coram nobis, quod nonnulli de partibus, ubi vobis contra hæreticos In-quætionis Officium est commissum, in mortis articulo constituti, salutis remedium abhorrentes, Consolatores hæreticos ad se introduci faciunt, & ab eis per impositio-nem manus, desolationis sue consolationem accipiunt, secundum pessimam confuetudinem eorum. Sed filii & hæredes sic decadentium propter hoc exasperari ti-mentes, ac volentes ob id eorum malitiam excusari, proponunt se velle probare per testes, quod iidem, quando recipiebant consolationem hujusmodi, loquaciam amise-rant, & erant alienati à mente: cum moris sit apud eos

(ut)

(ut dicitur) quod nullum taliter consolentur, qui non sicut hæretica pravitate, ac fautores & receptatores hæreticorum, ad mandatum Ecclesie redeentes, interdum se obligant sub certis pœnis ad parendum mandatis Ecclesie, & super hoc prætant vobis fidejussorias cautions, quorum nonnulli mandatis quæ ipsis facitis, patere reculunt.

§.1. Nos igitur consultationi vestre taliter respondeamus, ut si legitimè confitentes, quod predicti dum sanamentis essent, petierint hæreticos consolatores, siveque viam fuerint universæ carnis ingressi, licet consolati nem hujusmodi, in modo verius desolationem, non sanamentis effici, vel post perditam jam loquelam suscepisse dicantur, nulla super hoc probatio admittatur, cum in nullo sic decadentes debeat propterea relevari. In dubio vero admitti poterit, non tamen uxores, filii, seu familiæ, aut de suis aliqui, ad hoc probandum recipiantur in testimonium, sed alii testes idonei, & specialiter fidei zelatores, cum contra tales sit non modicum præsumendum: siquicunque in talibus propter fidei privilegium, cum multa cautela summaque diligentia præ ceteris negotiis procedendum.

Dat. Anagniæ Idibus Nov. Pont. nostri Anno quarto.

XIV. De cautione recipienda ab Hæreticis conversis, & eorum fautoribus, eaque in casu contraventionis exigenda, ac obedientia ab eis requirienda.

ALEXANDER EPISCOPIVS,
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis fratribus Ordinis
Minorum, Inquisitoribus hæreticae pravitatis in admini-
stratione S. Francisci, tam presentibus, quam futuris. Salu-
tem, & Apostolicam benedictionem.

Super extirpatione hæreticæ pravitatis hoc à vobis in locis in quibus contra hæreticos, vobis Inquisitionis officium est commissum, statuimus observandum, ut hæreticis, creditibus, fautoribus, receptatoribus, & defensoribus hæreticorum ipsorum, ad mandatum Ecclesie redeuntibus, sub certa pœna pecuniaria inter cetera quæ injungenda fuerint, injungatis diligenter, quod fidem Catholicam firmiter teneant, & ulterius hæreticis ipsis auxilium, consilium, & favorem aliquem non impendant, neconon Ecclesia mandatis obediunt, & obseruent quæ eis feceritis, vel unus vestrum occasione ipsis hæreticæ pravitatis, & ab eisdem cautio exigatur. Nos autem vobis & singulis vestrum, cogendi per censuram Ecclesiasticam appellatione remota, tam redemptores ipsos, quam & defensores, si opportuerit, corundem, ad præstationem vel solutionem hujusmodi pœnae, ad quam se obligaverint, si, quod absit, in dictam pœnam incident, plenam concedimus auctoritate præsentium facultatem.

§.1. Pecunia vero quæ de hujusmodi pœnis, vel ex parte multatum, vel condemnationum exigendorum à quibuslibet personis & locis, seu bonorum apprehendorum occasione hæretis, vel hæreticorum secundum tenorem constitutionum nostrarum (quas ineofidei hæreticos, fautores eorum, & alios promulgatas, in capitularibus civitatum & locorum aliorum conscribi mandavimus) fortè pervenerit, penes tres viros fide probatos à vobis & à Diccesano, vel ejusdem Vicario, si idem præsens non fuerit, eligendos deponatur, fideliter conservanda, & de illa vobis, & singulis vestrum necessitatibus, ad prosecutionem negotii contra hæreticos expensæ sine difficultate aliqua de ipsis Diccesani consilio ministrantur, & eidem Diccesano de iis qua expendi contigerit, ratione plenaria fidelis computatio exponatur.

Dat. Anagniæ Idibus Novemb. Pont. nostri Anno 4.

Sequitur alia const. in executionem præcedentis.

ALEXANDER EPISCOPIVS,
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Fratribus de Ordine
Minorum, Inquisitoribus hæreticae pravitatis in admini-
stratione B. Francisci: Salutem & Apostolicam benedi-
ctionem.

Ad audienciam nostram pervenit, quod nonnulli de

hæretica pravitate, ac fautores & receptatores hæreticorum, ad mandatum Ecclesie redeentes, interdum se obligant sub certis pœnis ad parendum mandatis Ecclesie, & super hoc prætant vobis fidejussorias cautions, quorum nonnulli mandatis quæ ipsis facitis, patere reculunt.

§.1. Quia vero nostri decet appositione consilii super hoc salubriter provideri, discretioni vestrae per Apolo- In his exigendis
lica scripta mandamus, quatenus tales, & fidejussores eo- rum, quod mandatis factis eis per vos, & faciendis pa- reant, monitione præmissa, per impositionem & exactio- nem pœnarum, ad quæ se obligant, & etiam per censuram Ecclesiasticam appellatione remota cogatis: invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Datum Anagniæ, 10. Kalendas Februarii, Pontificatus

nostrî Anno sexto.

Quod Pralati Ecclesiastici, Rectores secularares, & alii, faveant & assistant Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, in negotio fidei exequendo.

Ampliorem in hoc dispositionem attende infr. in const. 1. Pii V. Sanctissimus, & in alia const. 7.1. Clem. VIII. Sanctissimus.

ALEXANDER EPISCOPIVS, Edita Anno 1258.
Servus Servorum Del. Venerabilibus fratribus.
Episcopis & dilectis filiis..... Electis Abbatis, Prioribus, Ministris, Guardianis, & aliis Ecclesiasticis Prelatis, & Rectoribus, necnon & universo Clero, tam Religiosis cuiuscumque professionis, & Ordinis, quam Secularibus, in ducata Spoleto confitutis: Salutem & Apostolicam be- Causa hujus
confitutio-
nis.

Exortis in Agro Fidei Christianæ per partes Italæ Causa hujus
confitutio-
nis. abundantius solito hæreticæ zizanis, feminante il- la per temporis impacati malitiam homine inimico, Se- des Apostolica ejus caput Fidei & magistra, volens circa zizaniorum extirpationem hujusmodi, per aliquos de fratribus Ordinis Minorum, partes sua sollicitudinis ad- impleti, dilecto filio.... Ministro Provinciali ejusdem Ordinis, in administratione S. Francisci mandavit, ut ipse duos ex fratribus suis vitos zelum habentes Christianæ Fidei, & opere ac sermone potentes assumeret, eisque in partibus vestris Inquisitionis officium contra hæreticos, eorumque fautores, & complices injungere procuraret.

§.1. Nos itaque Christi nomine in populo exalta- In his da quæ
in rub.
ri gaudentes, ac fidei ejus massam ab omni, per quod infi- ci valeat, emundari totis affectionibus cupientes, universi- tam vestram rogamus, monemus, & hortamus attente, per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus atten- dentes prudenter, quod Inquisitores hujusmodi à prædicto deputati Ministro pro defensione ipsis Fidei, & cum salute fidelium laborantes, & periculis personas proprias salubriter exponentes, nequeunt ad omnia, quæ tanto expedient negotio, sufficere per seipso, eisdem, & aliis, si quos ad hoc ex ipsis fratribus contigerit deputari, in prædicto exequendo negotio efficaciter assistatis, opportunum sibi consilium, favorem & auxilium impen- dendo, ita quod exinde vestra Fidei sinceritatis merito valeat commendati, nec contingat Dei opus periculose per vestram negligientiam vel incuriam intermitte, quas proculdubio, præter id quod horrendis notaret maculis infamia negligentes, ultrix omnis inobedientia ac neglig- entia Apostolica severitas acri percelleret disciplina.

Datum Anagniæ 27. Kalendas Decembris, Pontifica- D.P.A.4. die
15. Novemb.

Indulgentia pro Inquisitoribus hæreticæ pravita- tis, eorumque Notariis, sociis, & fautoribus: ac pro omnibus in prosecutione negotii Fidei decedentibus.

Alias

An.D. ALEXANDER EPISCOPVS.
Servus Servorum Dei: Venerabilibus Fratribus, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Archidiaconis, Archipresbyteris, Prepositis, Plebanis, & aliis Ecclesiarum Prelatis & Clericis, Religiosis & Secularibus, tam exemptis, quam non exemptis per Provinciam Romanam, qua continet Urben cum suo districto, Patriomonium B. Petri in Tuscia, Sabiniam, Reate, cum sua Diocesis, Campaniam, & Maritimam constitutis, ad quos litera ista pervenerint. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ad hoc vide supr. constit. 8. Innoc. I V. Cum fratres, ubi notavi.

ALEXANDER EPISCOPVS, Edita An.D.
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis fratribus Andreae, Gentili, & Bartholomeo Ordinis Minorum, & aliis Inquisitoribus hereticae pravitatis in Romana Provincia, & administracione B. Francisci, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ad extirpandam de partibus vestris hereticam pravitatem totis affectibus intendentis, inquisitionem faciendam in illis partibus contra respersos hujusmodi pravitatis, dilecto filio fratri Andreae de Ordine minorum, duximus committendam.

§. 1. Ut igitur idem frater vestro fultus praesidio, & commissio sibi negotio Inquisitionis, Deo proprio valeat prosperari: universitatem vestram rogamus & hortamur attente, in virtute obedientie, ac sub pena excommunicationis per Apostolica vobis scripta praecipiendo mandantes, quatenus vos universi & singuli, dicto fratri Andreae & sociis ejus, de securo conductu, quotiescumque vos super hoc duxerint requirendos, liberaliter, ac sine dilatione, de loco ad locum providere curatis: Preces nostras & praecemptum taliter impleturi, ut pateat per effectum operis, quod sitis orthodoxae fidei zelatores. Nosque devotionem vestram possimus exinde merito commendare.

Dat. Anagniae, Idibus Martii; Pontificatus nostri Anno sexto.

XX. Barones, Magistratus, Communitates, & officiales omnes, tenentur statim requisiti, Inquisitoribus, eorumque sociis de securo salvo conductu provide.

Concordas cum preced. constitutione directa Clericis & Prelatis Ecclesiasticis.

An.D. ALEXANDER EPISCOPVS.
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Nobilibus viris, Baronibus, Castellaniis, Potestatis, Capitanis, Redribus, Antianis, Prioribus & eorum Officialibus, necnon Communitatibus Civitatum, Castrorum, & Locorum Provincia Romana, qua continet Urbem cum suo districto, Patriomonium B. Petri in Tuscia, Sabiniam, Reate cum sua Diocesi, Campaniam, & Maritimam, ad quos litera ista pervenerint. Salutem & Apostolicam benedictionem.

Ad extirpandam de partibus vestris hereticam pravitatem totis affectibus intendentis, inquisitionem faciendam in illis partibus contra respersos hujusmodi pravitatis, dilecto filio fratri Andreae de Ordine Minorum duximus committendam.

§. 1. Ut igitur idem frater vestro fultus praesidio, in commissio sibi negotio Inquisitionis, Deo proprio valeat prosperari, universitatem vestram rogamus, & hortamur attente, sub pena excommunicationis, ac mille marcharum argenti, per Apostolica vobis scripta praecipiando mandantes, quatenus vos universi & singuli, dicto fratri Andreae & sociis ejus de securo conductu, quotiescumque vos super hoc duxerint requirendos, liberaliter ac sine dilatione, de loco ad locum providere curatis: Preces nostras & praecemptum taliter impleturi, ut pateat per effectum operis, quod sitis orthodoxae fidei zelatores. Nosque devotionem vestram possimus exinde merito commendare.

Dat. Anagniae, Idibus Martii, Pont. nostri anno sexto.

XXI. Quod Inquisitores hereticae pravitatis bona Hereticorum confiscata distrahant, & pretium ad opus S.R.E. conservent.

Bullar. Mag. Tom. I.

*D*iscretioni vestrae, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, vendendi ac distrahe libere bona haereticorum, eorumque sautorum, credentium, decipitatorum & defensorum, publicata jam, seu confiscata, & in posterum publicanda, & confiscanda, prout commisso vobis Fidei negotio expedire videritis, ita quod eorum pretium ad opus Romana Ecclesia conservetur, neenon contradictores super hoc, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendi, plenam & liberam concedimus auctoritate presentium facultatem.

Dat. Genua, 8. Kal. Octobris, Pont. nostri anno sexto. D.P. A.G. die 24. Sept.

Inquisitores hereticae pravitatis procedere possint XXII. in causis Fidei contra quoscumque etiam exemptos, eligeréque Notarios etiam regulares, qui in seculo Notarii fuerunt.

An.D. ALEXANDER EPISCOPVS.
Servus Servorum Dei: Dilectis Fratribus Ordinis 1260. Predicatorum Inquisitoribus hereticae pravitatis in Lombardia, Marchia Iannensi. Salutem & Apostolicam benedictionem.

*N*e commissa vobis contra haereticos Inquisitionis officium quocumque contingat obice praepediti, vobis & singulis vestrum praesentium auctoritate concedimus, ut non obstantibus aliquibus privilegiis vel indulgentiis, quibuscumque perlonis, cuiusvis conditoris, dignitatis, vel gradus, Religionis aut ordinis, & praesertim Cisterciensis, Prædicatorum, Minorum, seu Eremitarum, sive communitaribus, vel universitatibus Civitatum, locorum, specialiter vel generaliter, sub quacumque verborum expressione vel forma ab Apostolica Sede concessis, vel aucto*re* concedendis, etiam dicatur in illis quod eis per alias literas, totum de verbo ad verbum tenorem non continentis privilegiorum, vel indulgentiarum ipsatum, nequeat derogari, maximè quod illi excommunicati, vel ipsorum Terræ supponi non possint Ecclesiastico interdicto: aut quod prædictorum vel aliorum quorumlibet Ordinum fratres, ad executiones negotiorum, aut ad citationes quorumlibet, sive denuntiationes sententiarum, excommunicationis, suspensio*n*is vel interdicti auctoritate literarum Apostolicarum minimi cogi possint, nisi de ipsorum Ordinibus & privilegiis vel indulgentiis, eis super hoc à Sede Apostolica concessis, habeatur in eisdem literis mentio specialis: in eodem officio, & contra impedientes illud, vel in eo vobis juxta officium & posse suum à vobis requisitos afftere non curantes, libere juxta formam vobis per literas nostras traditam, procedatis: cum ex hujusmodi vel alii privilegiis & indulgentiis, nullum vobis in tanta pietatis negotio velimus obstatulum generari.

§. Ad hæc, si super his quæ circa idem officium, iludque contingentia in scriptis fuerint redigenda, tabellionum secularium copia fortè defuerit opportuna, personis regularibus cuiuscumque Ordinis, qui tabelli officium in seculo habuisse noscuntur, exercent illud in his, cum à vobis necessitate h. hujusmodi suadente fuerint requisiti, auctoritate nostra licentiam concedatur. Quid ad hoc constitutione canonica, vel regulati contraria nequaquam obstante, ex districto volumus j. illinis nostris pracepto teneri. Quid si nec tales habent personas, alios duos viros idoneos, Clericos, vel Layos, quoties talis iniungitur necessitas, affirmati, q. i. non habentes ea quæ fuerint à vobis, vel eorum nobis ex parte

URBANUS QUARTUS PONT. CLXXXIV.
ANNO DOMINI MCLXI.

dicto officio generali gerenda conscribant, quorum scripta quantum ad hunc necessitatis articulum pertinet, ac si unius personæ publica manu confecta fuissent, inconcussum habere decernimus firmatatem. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo, non obstante constitutione de duabus dictis edita in Concilio generali.

Dat. Anagnæ, Idibus Octob. Pontific. nostri Anno sexto.

XXIII. Inquisitores hæreticæ pravitatis Ordinis Fratrum Prædicatorum vel Minorum non tenentur obediens Prælatis suorum Ordinum, in concordibus Officium sanctæ Inquisitionis.

Hoc idem statuit Vrb. IV. in quadam eius const. incipiente. Catholice, quam consuleo ut minus necessariam pratermissi.

Edictum Anno D. ALEXANDER EPISCOPVS, 1260. Seruos Servorum Dei: Dilectis filiis, Universis fratribus Predicatorum & Minorum Ordinum, Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, per diversas Italia partes à Sede Apostolica deputatis, & in posterum deputandis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Causa con-
juncta.

Catholice fidei negotium, quod plurimum infidet cordi nostro, in veltis prosperarim a nobis, ac de bono in melius procedere cupientes, ac volentes omne ab eo impedimentum, omnique obstaculum removeri: praesentium vobis auctoritate mandamus, quatenus in eodem negotio, de divino & Apostolico favore confisi, omni humano timore deposito, constantes ac intrepide procedentes, circa extirpandam hæreticam pravitatem, tam de Lombardia & Thuscia, quam de omnibus aliis Italia partibus, cum omni vigilancia omni studio laboretes. Et si forsan Magister & Minister Generalis, alii que Priors, & Ministri Provinciales, ac custodes seu Guardiani aliquorum locorum vestrorum Ordinum, praetextu quorunque privilegiorum, seu indulgentiarum ejusdem Sedis dictis Ordinibus concessorum, aut concedendorum in posterum, vobis vel veltrum alicui, seu aliquibus injunxerint, seu quoquo modo præceperint, ad tempus vel quoad certos articulos, certasve personas, negotio supercedeant eisdem.

Inquisitores
non tenentur
&c. ut in
rubro.

§.1. Nos vobis universis & singulis auctoritate Apostolica districtis inhibemus, ne ipsis obediens in hac parte, vel intendete quomodolibet presumatis, nos enim privilegia seu indulgentias hujusmodi, quantum ad hunc articulum tenore praesentium revocantes, omnes excommunicationis, interdicti, & suspensionis sententias, si quas in vos vel veltrum aliquos hac occasione ferri contigerit, irritas pro�rnis discernimus & inanes. Nam eti prædicta sedes interdum Prælatis aliquibus vestrorum ordinum per suas sub certa forma committat litteras, ut ad exercendum Inquisitionis officium contra hæreticam pravitatem, aliquos suorum ordinum fratres aslunere valeant, ipsorumque cum expedire viderint, anno vere, ac alios subrogare; non tamen per hoc quod ipsis ea dumtaxat de cauli in hac parte committitur, quia de Fratrum suorum Ordinum idoneitate pleniorum habere notitiam presumantur, aliqua eis super hujusmodi Inquisitionis negotio, vobis immediate à prædicta Sede commissio, & committendo, facultas vel jurisdictio attribuitur, seu potestas.

Dat. Lateran. 3. Idus Decembris, Pontific. nostri anno 11 Decembr. sexto.

Vrbanus Quartus Gallus, ex Civitate Trecen; Jacobus Pantaleo anteà vocatus, Patriarcha Hierosolymitanus. Creatus Viterbii, 4. Kalend. Septembris, anno 1261. Vixit annos tres, mensem unum, dies quatuor. Creavit Cardinales quatuordecim. Obiit Perusia anno Domini 1264.6. Nonas Octobris, ibidem in Ecclesia Cathedrali S. Laurentii sepultus est. Vacavit sedes menses 4. dies 3.

Institutio Festivitatis Sanctissimi Corporis CHRISTI, pro feria quinta post octavam Pentecostes quotannis solemniter celebrandæ.

Hanc institutionem comprobavit Clem. 5. ut in Clem. unica de Reliq. & Ven. Sanct. ubi istam Bullam integrum recenset. Quam tamen in hoc opere non posui, quia super eadem celebratione per octavam, & indulgentiis, habes in hoc opere aliam const. Martini V. num. 12. Ineffabile, ac alteram Eugen. IV. num. 6. Excellentissimum.

Ad majorem tanti Sacramenti venerationem, instituta sunt etiam Laicorum Confraternitates, ut in const. 20. Pauli III. Dominus. Et unicuique concessum est, infra octavam facere solemnum processionem à Greg. XIII. inst. in const. 10. Cun interdum,

VRBANVS EPISCOPVS, Edictum Anno 1262. Seruos Servorum Dei: Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiasticis Prælatis, &c.

PRANSITURUS de hoc mundo ad Patrem Salvatorem noster D. JESUS-CHRISTUS, cum tempus suæ Passionis instaret, sumpta Cœna in memoriam mortis suæ, instituit sumptum & magnificum sui Corporis & Sanguinis Sacramentum, Corpus in cibum, & Sanguinem in poculum tribuendo: Nam quoties hunc Panem manducamus, & Calicem bibimus, mortem Domini annunciamus. In institutione quidem hujus Sacramenti dixit ipse Apostolis: Hoc facite in meam commemorationem, ut præcipuum & insigne memoriæ